MIGUEL COLLAZO

CARTEA FANTASTICĂ A LUI OAJ

cpsf.info

EDITURA TINERETULUI

X i o m a r e i,
fiului meu Abel,
m a m e i m e l e.

MIGUEL COLLAZO

El libro fantástico de Oaj

Ediciones Union Diseño de Villaverde, 1966

MIGUEL
COLLAZO

cartea fantastică a lui oaj

ÎN ROMÂNEŞTE DE
IRINA RUNCAN

EDITURA TINERETULUI

Desenul
copertei:
HENRY
MAVRODIN

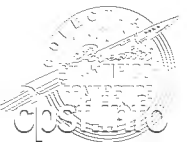

Oaj deschise grilajul din tavan, și aerul din tuneluri pătrunse în odaia sa. Apoi se așeză din nou și continuă să scrie. Foile se îngrămădeau pe masă, lîngă el, una peste alta. Grămada creștea mereu, în timp ce Oaj, cufundat în gînduri, crea atent personaje complicate.

Pe perete, în fața mesei sale, atîrna o frumoasă gravură veche, care înfățișa un peisaj imaginar de pe Pămînt, cu mări ca plumbul topit și munți de diamant. În partea de sus a desenului, așezat pe un tron de foc, se vedea un pămîntean care arunca flăcări pe gură și pe ochi.

visul lui ijly
și al lui juan

Într-o după-amiază, după ce plecă de la slujbă, și cînd ajunse la o încrucișare de tuneluri, din suburbiile orașului Telj, Ijly, saturnianul, intră grăbit într-un loc necunoscut. O creatură extrasaturniană, stînd în picioare cu mîinile în șold, părea să-l aștepte la capătul unui drum ciudat, ce se deschidea sub un cer albastru, nespus de strălucitor. Creatura înaintă și se opri la o mică distanță de el. I se adresă cu multă dezinvoltură :

— În sfîrșit, iată un saturnian ! Dar privindu-te bine, nu ești întocmai cum te închipuiam. Credeam că saturnienii sînt mult mai viguroși, albaștri și metalici. Dar dumneata ești înalt și subțire, roșu și transparent. Cu toate acestea, știu că ești un saturnian. Trebuie să fii. Nu-i așa ? Cu siguranță. Ei bine, să facem cunoștință. Numele meu este Juan. Al dumitale ?

— Ijly.

— Ijly ? Frumos nume ! Ești bărbat sau femeie ? Adică femelă sau mascul ?

— Ijly este nume masculin.

— Spune-mi, Ijly, cum ai ajuns pe Pămînt ?

Saturnianul păli.

— Dar... acesta e Pămîntul ? Planeta Pămînt ?

COLECȚIA CONTEMPORANUL

— Cum ? Nu știi ? Călătorești așa, fără țintă ? Mergi la întîmplare și cobori pe prima planetă întîlnită în drum ? De astă dată ai nimerit pe Pămînt. Unde ai lăsat nava ? Totdeauna am fost curios să văd o navă spațială.

— Ce navă ?

— Presupun că ai venit într-o astronavă. Sau poate vii pe jos de pe Saturn ?

— Veneam pe jos...

Pămînteanul izbucni în rîs.

— Doamne ! exclamă. Sînt un prost ! Caut logica unui vis. E limpede, ai venit pe jos. Puteai să vii și înotînd. Totul este posibil.

Saturnianul își încruntă sprîncenele.

— Glumești ? întrebă el. Despre ce-i vorba ?

— Despre visul meu.

— Ce vis ?

Pămînteanul înaintă cîțiva pași.

— Dumneata ești visul meu, îi spuse.

— Eu ?

— Da.

Ijly era foarte serios.

— Unde mă aflu ?

— Ți-am spus. Pe Pămînt. O planetă minunată datorită locuitorilor săi, o planetă fără viață și inutilă fără ei. Dar nu te neliniști, prietene Ijly, căci totul este vis. Visăm. Descrețește-ți fruntea.

— Totul e foarte ciudat, spuse saturnianul. Și, într-adevăr, pare un vis. Dar nu-mi amintesc să fi dormit vreo clipă. Mai curînd aș spune chiar că-i un coșmar. Dumneata ești probabil nebun. În țara mea există o legendă despre nebuni. Se spune că după moarte își continuă viața pe altă planetă, unde întemeiază orașe

ale nebunilor. Și acolo totul e foarte ciudat, ca la nebuni...

Pămînteanul Juan privi distrat în jur.

— Această legendă, spuse el, se potrivește foarte bine și pentru planeta mea. Prietene Ijly, uneori, în ciuda nebuniei noastre, facem lucruri minunate, care n-ar exista, dacă am fi atît de înțelepți ca voi. Dacă am suprima, de exemplu, războiul.

Ijly rămase cu gura căscată.

— Războiul ! Există într-adevăr ?

Juan zîmbea.

— Mai mult sau mai puțin, prietene Ijly. Dar nu lua totul în serios. Și nu uita că nu-i decît un vis.

Saturnianul îmbrățișă dintr-o privire orașul din jurul său ce se înălța sub cerul strălucitor.

Apoi îl privi pe Juan și se dădu cîțiva pași înapoi.

— Ascultă, îi spuse el, nu te uita așa la mine, că începe să-mi fie teamă.

— Liniștește-te, îi răspunse Juan. Nu face mutra asta, că n-o să ți se întîmple nimic rău. Sîntem prieteni, nu ? Să mergem, și liniștește-te, deoarece în curînd o să ne trezim, dumneata pe Saturn, iar eu probabil pe Pămînt, și totul se va termina. Poate că mîine dimineață nici n-ai să-ți mai amintești de toate astea.

Ijly dădu cu încăpățînare din cap.

— Nu. Ăsta nu e vis. Veneam pe jos prin tunelurile din Telj, și dintr-o dată ai apărut dumneata, apoi au urmat toate celelalte.

— Nu știu, spuse Juan, dar visez. M-am culcat nu de mult și visez. Visez un saturnian care se numește Ijly, asta-i tot. Și dumneata visezi un pămîntean care se numește Juan. E simplu.

Urmă un moment de liniște.

Ijly privi o clipă acea lume ciudată și spuse :

— Da, trebuie să fie vis.

— Este un vis.

— Ce altceva ar putea fi ?

Tăcu, apoi îl întrebă :

— Spune-mi, cum ai știut că sînt saturnian ?

Juan își căută țigările și aprinse una. Trase încet fumul în piept.

— Există scriitori pe Saturn ?

— Da, răspunse Ijly. Dar spune-mi, de unde știi ?

— Mă interesează. Ce fel de literatură se scrie pe acolo ?

Ijly ridică din umeri.

— De tot felul.

— Romane fantastice, de exemplu, se scriu ?

— Și romane fantastice.

— Dar polițiste ?

— Sînt mulți scriitori. Ojd, Nisd, Oeoc...

— Spune-mi, Ijly, cunoști scriitori care scriu literatură științifico-fantastică ?

— Cunosc mii. Erl, Imn, Lel-b, Ouldz, Oaj, Afur, Kge, O, Zxien, Ailg, Wsée... Dar de ce nu răspunzi la întrebarea mea ? Cum ai știut că sînt saturnian ?

— Foarte simplu, Ijly. Pe Pămînt sînt scriitori care scriu literatură științifico-fantastică. Eu sînt unul dintre ei...

— E, într-adevăr, o planetă de nebuni ! spuse Ijly. Eu îți pun o întrebare și dumneata te încăpățînezi să-mi vorbești despre ceva ce n-are nici o legătură cu întrebarea mea.

Juan aruncă o gură mare de fum.

— Se poate, îi răspunse. Sînt scriitor de literatură științifico-fantastică...

CONTRAFAX

— Știam ! Scrii despre fel de fel de probleme interplanetare.

— În ultima vreme, continuă Juan, m-am gîndit destul de mult la cartea mea.

— Ce carte ?

— Cartea despre saturnieni.

— Despre noi ?

— Da. Și m-am gîndit atît de mult la ea, și în așa fel, încît era firesc să-l visez într-o noapte pe unul dintre voi. De aceea știu că ești saturnian... Nu arăți întocmai cum îmi închipuiam eu, totuși ai înfățișarea unui saturnian.

— Înțeleg, spuse Ijly, dar realitatea este că eu nu-s o plăsmuire a minții tale. Exist, trăiesc în orașul Telj, lucrez într-un muzeu, sînt căsătorit, soția mea se numește Sizhama, am două fetițe, Yierna și Riet...

Juan strivi țigara cu piciorul și dădu din umeri.

Îl privi pe saturnian drept în ochi și-i spuse :

— Nu neg. Spun doar că e un vis. Visez un saturnian în carne și oase. Dumneata mă visezi acum pe mine, în timp ce eu exist în realitate. Mă numesc Juan, trăiesc în acest oraș de treizeci de ani, m-am născut aici. Înțelegi, nu ?

— E fantastic.

— Sînt de aceeași părere. E fantastic, dar așa e. Aș vrea să te rog ceva, prietene Ijly. Să nu pierdem în mod stupid această minunată conjunctură onirică. Datorită ei ai avut posibilitatea să te afli pe Pămînt, iar eu am ocazia să vorbesc cu un saturnian autentic. Ce importanță mai are restul ?

Ijly privi spre cer și se sperie. Soarele se apropia de orizont și i se păru nebănuit de mare.

Juan contempla orașul.

Ijly se întoarse spre el.

— Privește, îi spuse Juan, acesta e orașul meu. Acum e aproape un oraș-fantomă. Fii atent, pare nelocuit... Nu se aude nici un zgomot. Oricum, locuitorii lui trebuie să fie ca paralizați, prizonierii altei epoci. Cum ți se pare orașul meu ?

Ijly privi înainte să-i răspundă.

Începu să sufle un vînt rece, care îi păru însă saturnianului aproape fierbinte.

Aerul șuiera printre clădiri cenușii, în aparență pustii, care se înălțau în dreapta și stînga drumului pavat. Murdării și hîrtii se rostogoleau pe străzile pustii. Zgomotul unei cutii goale de conserve, purtate de vînt, se auzea pînă departe.

— Oh, spuse Ijly, acum, cînd privesc atent, îmi dau seama că orașul acesta seamănă mult cu al meu. E de necrezut.

Juan își aprindea altă țigară.

— Așa arată orașul tău ?

— Foarte asemănător... da.

— Ăsta e un orășel. Credeam că pe Saturn, datorită dimensiunilor sale, orașele sînt mai mari...

— Orașul meu este mic. Desigur, acolo există și orașe mari, atît de mari, încît cu greu ți le-ai putea închipui. De exemplu, orașul Doa, la răsărit de Telj, are aproximativ patru mii de *ezc* lungime, sau poate mai mult. E un oraș gigantic, deși nu e cel mai mare.

— Ce-i un... *ezc* ?

Saturnianul întinse brațul.

— Privește, de aici și pînă unde poți vedea cu ochiul liber, acolo unde se văd la orizont clădirile acelea

înalte, este un *ezc*. Ba, aș spune chiar că e mult mai puțin.

Pămînteanul rămase cu gura căscată.

— Atunci, orașul ăsta e imens! Zici că se numește Doa? Și nu-i cel mai mare?

— Nu-i cel mai mare. Orașul Iimce este aproape dublu. Are șase sau șapte mii de *ezc* lungime, fără să socotim cartierul ce se construiește acum în partea de sud...

Juan își căută caietul de notițe și creionul.

— Trebuie să notez toate astea.

— Cum se numește acest oraș? întrebă Ijly.

— Havana, răspunse Juan.

Ijly repetă numele silabisindu-l.

— E un nume frumos, spuse Ijly. Dar n-aș fi crezut niciodată că un oraș s-ar putea numi altfel. Havana! Cu cît îl privesc mai mult, cu atît mi se pare mai asemănător cu Telj. Există o singură diferență mai importantă...

— Care?

— Orașele noastre sînt construite sub pămînt; cîteva, cele mai vechi, ajung pînă la centrul lui Saturn, ca de exemplu orașul El-o, care este în prezent muzeu.

Lui Juan îi căzu creionul din mînă.

— Sub pămînt? Și nu vedeți cerul niciodată?

Ijly zîmbi.

— Mi-ar fi greu să-ți explic, sînt anumite fenomene în structura planetei... În sfîrșit, cerul se vede întotdeauna, însă nu ca aici. Ca să-l vezi trebuie să urci la suprafață. Spectacolul este minunat, dar presupun că un pămînțean n-ar putea îndura frigul de afară. Pentru

voi frigul ar fi îngrozitor chiar și sub pămînt, deși, dacă v-ați îmbrăca bine, cred că l-ați putea suporta.

— Tot ce spui pare fantastic. De necrezut !

Saturnianul părea vesel acum.

— Te miri ? Nu spuneai oare că e vis ?

— Amintește-ți însă, că e visul unei realități. Îmi povestești lucruri adevărate despre planeta dumitale. Visul ăsta începe să devină foarte interesant ! Lasă-mă să notez totul. E fantastic !

— Și mie mi se pare fantastică lumea dumitale.

Privi în jur și zîmbetul îi dispăru de pe față. Apoi continuă :

— Nu poți să-ți închipui cît de neliniștit sînt cînd privesc partea de sus a acestui oraș. Am impresia că dintr-un moment într-altul o să zburăm în spațiu. Nu-mi pot stăpîni această spaimă, deși spui că nu-i decît un vis. Pe de altă parte, credeam că soarele arde totul aici...

— Tot nu ești convins că visezi ?

— Ăsta cred că e adevărul. N-am îmbrăcăminte specială, nici costum de protecție, și dacă n-ar fi vis ar trebui să mă evaporez, nu crezi ? Dacă ți-aș spune...

Dar nu termină de vorbit. Observă că pămînteanul se mișca înspăimîntat, de parcă ar fi înotat în aer. Cu fiecare clipă se depărta tot mai mult. Dintr-o dată, se gîndi că totul ar putea să se sfîrșească aici, că celălalt probabil s-a trezit, și fugi spre el ; dar era inutil, distanța ce-i despărțea nu se micșora.

— Ascultă, strigă Ijly, ne despărțim.

— E nemaipomenită observația ta, spuse Juan. De ce trebuie să mă trezesc tocmai acum ? Cineva mă scutură. Jur că am să-l omor cînd o să mă trezesc...

Glasul lui se auzea acum foarte departe.

Orașul care se afla în spatele pămînteanului începu să se lumineze. Zgomotele ce-i părură saturnianului misterioase se auzeau tot mai puternic.

— Oh, spuse el, nu ne putem despărți așa... Așteaptă...

Juan dispărea.

Ultimul lucru pe care îl văzu fu mîna acestuia care se înălța în semn de despărțire. Apoi totul se pierdu într-o vîltoare de ceață.

— Așteaptă ! strigă Ijly sărind din pat.

saturnienii

Trei nave plecară de pe Saturn spre planeta Pămînt. Aveau la bord cincisprezece bărbaţi şi opt femei. Bărbaţii se numeau : Uj, Mha, Del, Iir, Oo, Neil, Om, Croo, Ig, Ahd, Xeer, Yer, Oot, Dug şi Hym ; femeile se numeau : Dielma, Omirj, Root, Yarnoo, Crihz, Adrmaa, Xyrla şi Jarhh. Erau biologi, astrofizicieni, astrobotanişti, chimişti, matematicieni, medici, ingineri etc. etc.

Uj, Om şi Dug conduceau navele.

Transportau toate cele necesare pentru a construi o bază de observaţie pe Lună.

Şi navele ajunseră într-o zi de august.

bacardi cosmic

Zveltă, cu coada ca o cometă, o farfurie zburătoare străbătu cerul vertiginos.

Paco şi Orlando, îmbrăcaţi cu lucioasele lor haine scrobite de dril 100, cu fulare foarte fine în jurul gulerelor, încetară să bea şi se priviră neîncrezători.

Tonomatul cînta un cîntec necunoscut :

La Prado şi Neptun
mergea o fetişcană...

— Ascultă, mă, tu ai văzut acelaşi lucru ca mine ?

— Da... Am văzut şi un disc zburător din cele...

— Era transparent ?

— Da, şi înăuntru era un individ în pielea goală. Un individ roşu ca pătlăgeaua.

— Nu era în pielea goală, răspunse celălalt ; purta un costum de aviator din cele... Ca în filme.

Din fundul barului apăru ca un spectru, bălăbănindu-se, un beţiv soios, cu păr buclat ; ochii lui umflaţi erau galbeni-verzui, ca şi chipul.

— Nu era roşu, interveni el. Era verde ca orice lucru verde ; şi nu era gol. Eu îl cunosc, este de pe Marte. E marţian şi e verde... şi are o trompă lungă... Poartă un

costum ca de gelatină de culoarea *mamey* [1]-ului, şi care nu poate fi atins. L-am văzut foarte de aproape. E... prietenul meu. Un tip sincer. Odată m-a invitat să beau o băutură marţiană... La naiba, aia zic şi eu băutură bună !

Orlando şi Paco priviră cînd la paharele lor, cînd la sticla de *moſuco* [2], pe care o ţinea în mînă individul cu nasul ca o pătlăgea.

Paco se întoarse către celălalt scărpinîndu-se la ceafă.

— Ascultă, mă, cred că Bacardi ăsta nu-i din ăl bun.

---

[1] Arbore răşinos din America Latină, cu fructe comestibile de culoare portocalie (span.).

[2] Băutură populară cubaneză (span.).

ziaristul

Ziaristul ieşi din redacţia ziarului „Ţara", însoţit de un fotograf cu nasul roşu.

— Îţi va folosi subiectul ? întrebă fotograful, căutînd din privire cel mai apropiat bar.

— Desigur, oamenilor le place asta. E la modă. În afară de asta, bătrîne, tot trebuie să umplu cu ceva ziarul de sîmbătă !

— Ascultă-mă, spuse fotograful, zărind un bar, hai să bem ceva.

— Nu-i o idee rea. Să mergem.

I

— Un disc zburător ? Din cele ce vin de acolo de sus... din altă lume ? Cine v-a spus că l-am văzut ? Cum ? A, da.. vă referiţi la coada aceea de foc care a trecut pe aici ? Am crezut că era o cometă. Toată lumea spunea că era o cometă. Soţia mea i-a băgat pe copii în pat, deoarece se spune că atunci cînd vezi o cometă ai necazuri... Şi eu n-am avut curajul să privesc cometa.

II

— Da, era un disc zburător ! Dumnezeule, ce ne facem ? Am văzut odată un film despre asta. Ce îngrozitor ! O să ne omoare pe toţi cu razele lor... Vai, nu, vă rog, nu mă fotografiaţi... sînt complet nearanjată !

III

— Numele meu este Augustin Madera, dacă vă interesează. M-am născut în localitatea aceasta şi tot aici doresc să mor, căci am aproape şaptezeci de ani şi nu vreau să trăiesc o veşnicie. Ăsta e nepotul meu cel mai mic, care-i deja bărbat. Ştiţi, cînd era copil a fost aproape paralizat... Din cauza umezelii din locurile astea blestemate. Aici totul putrezeşte, pînă şi omul.

Bătrînul cu pielea pămîntie apucă cîteva frunze uscate şi le strînse între degetele sale bătătorite şi aspre. Băiatul de lîngă el îl privea neliniştit, cu buzele întredeschise, atent la fiecare cuvînt rostit, scuturînd din cînd în cînd capul ca să îndepărteze firele aurii ale părului prăfuit ce-i cădeau pe fruntea palidă.

Bătrînul arătă cu mîndrie în jur, spunînd în continuare :

— Am văzut atît de multe aici, în lunga mea viaţă, încît pînă şi cel mai curajos dintre noi s-ar cutremura de frică. Chiar în locul unde vă aflaţi acum, în arborele de capoc de colo, mi-a apărut zilele trecute stafia unui indian. Era plin de sînge şi tatuat din cap pînă în picioare, şi era mare şi puternic ca un taur. Ştiţi ce-am făcut atunci ? N-am rupt-o la fugă, nu, nici vorbă ! M-am cătărat în copac cu machetele în mînă, şi blestema-

tul ăla a dispărut. Eu nu cred în morți înviați. Da, domnule, am văzut multe lucruri... și credeam că nu mai aveam ce vedea. Nu fac pe viteazul, dar întrebați dacă există cineva pe aici care să poată spune că m-a văzut fugind vreodată. Acum însă... cu lucrurile astea de pe cer, din cealaltă lume... N-am fugit, dar atunci, vă asigur că ar fi fugit pînă și Preasfînta Fecioară.

— Părea un șuvoi foarte mare de foc ! exclamă imediat băiatul, profitînd de o clipă de tăcere a bunicului.

— Da, întocmai, continuă bătrînul. Un tub care lumina ca însuși soarele, și era atît de lung, încît nu i se puteau vedea capetele. Am crezut că-i soarele ce crește și că vom arde cu toții... Dar s-a stins îndată. Din pîntecele tubului a început să cadă o ploaie de muște roșiatice, mari cît vacile. Așa cum vă spun, niște muște gigantice ! Raze ! Au distrus totul acolo, la picioarele colinei aceleia.

— Ca niște libărci foarte mari ! interveni băiatul.

— Într-adevăr, păreau niște libărci. Asta am văzut... Au dispărut însă imediat... nu știu cum ! și mulțumim lui Dumnezeu că n-au mai apărut prin locurile astea. Muream de frică ; mă treceau toate sudorile și-mi clănțăneau dinții în gură. Și toate astea le-am văzut cu ochii ăștia pe care o să-i mănînce viermii ; să fiu al dracului dacă nu-i așa !

— Ce sînt astea ? Ascultă-mă, aud pe toată lumea vorbind despre discurile astea... Vino aici, băiete, și spune-mi ce sînt astea ? Ei ? Am văzut eu ceva ciudat acolo sus... dar n-am dat importanță. Nu pot să mă gîndesc la asta, bătrîne. Am destule pe cap ca să nu mă mai frămînt și pentru lucrurile astea... Ei, mă, cînd îmi dai ce ți-am cerut ? Aștept de un secol. Ce se întîmplă ?

— Eu n-am văzut nimic ; sînt doar vorbe. Toată după-amiaza am stat cu gîtul ţeapăn privind în sus, şi nimic ! Mă doare gîtul îngrozitor. Să nu mai aud poveşti din astea. Ele nu există decît la cinema. Oamenii văd filme interplanetare... şi apoi cînd ies pe stradă li se pare că văd marţieni pe stradă, peste tot. Cred că mai curînd nici nu există planeta Marte... Cum ? Ei bine, dacă spui dumneata... Eu, cel puţin, n-am văzut-o niciodată. Ascultă, priveşte... Tipul ăla din cîrciumă... Da, cel cu sacoul negru, zdrenţărosul ăla care stă pe aici. Ia întreabă-l pe el, zice că l-a văzut, că era un disc zburător. Dar nu-l lua prea mult în seamă, e pe jumătate ţîcnit. Cred că a învăţat prea mult şi i s-a ars un bec. E pe jumătate nebun. Spune că printre noi sînt oameni din altă lume, de pe alte planete, şi că nu-i vede nimeni... Ori de cîte ori mă întîlnesc cu tipul ăsta, am impresia că sînt şi eu nebun ! Da, cel de acolo : întreabă-l pe el.

Individul cu sacoul negru întoarse încet capul.

Ţinea între mîini o grămadă de hîrtii mototolite, pe care le strîngea tare la piept. Avea întipărită pe chip, din cauza buzelor lăsate în jos, o expresie de tulburare. Părea uimit de tot ce se petrecea în jur şi chiar de el însuşi.

Ascunse hîrtiile într-unul din buzunarele sacoului şi cu trupul puţin aplecat în faţă pipăi marginea mesei cu mîna dreaptă.

Înainte de a răspunde la întrebările ziaristului, privi cerul, se scărpină în cap şi-şi întinse buzele ; dinţii de jos erau mici şi ascuţiţi, acoperiţi cu un strat de piatră verzuie.

— Da, spuse el în cele din urmă.

Făcu un moment şi apoi adăugă :

— Într-adevăr... într-adevăr... Era o farfurie zburătoare, o navă în formă de disc, de proveniență extraterestră. Nu, nu, domnule. De ce neapărat marțieni? Există și alte planete... Oamenii? Oamenii vorbesc despre marțieni, pentru că, în general, ființele din spațiu nu pot veni decît din Marte. Cauza este fără îndoială cinematograful. Dumneavoastră știți, filmele astea care înfățișează marțieni monstruoși... Am văzut afișele și reclamele, și mereu problema războiului. Războiul interplanetar, marțienii care vin și distrug totul, razele explozive. Invazia! Cum? Venusieni? Nu încercați să ghiciți; nu sînt de pe Venus, sînt de pe a șasea planetă... Nu știți care este a șasea planetă? A șasea planetă este Saturn. Priviți, în jurul soarelui nostru, care este o stea pitică din categoria G, situată la opt minute-lumină de Pămînt și avînd un volum de 1 300 000 de ori mai mare decît el, se rotesc nouă planete: Mercur, Venus, Pămîntul, Marte... A, le știați? Cei care ne vizitează sînt locuitorii de pe Saturn. Și nu vin pentru prima oară. Eu însumi i-am văzut de mai multe ori. Bine... dar de ce îmi puneți toate întrebările acestea? Vă interesează subiectul sau vreți să vă distrați? A... ziarist! Hm! Și... vreți să scrieți un articol despre asta? Întrevederi, nu? Hm! Vă avertizez că lumea nu crede în aceste lucruri. Ființe de pe alte planete? Aș! Cunosc multe cazuri cînd oameni ca dumneavoastră și ca mine au intrat în legătură cu ei. Șocul este îngrozitor. Știți ce se întîmplă după asta? Se consideră victimele halucinațiilor sau ceva asemănător; nu acceptă adevărul. De exemplu, întîmplarea cu discul zburător care a trecut pe deasupra orașului. Toți l-au văzut, asta-i sigur; era o navă extraterestră... Dar întrebați-i și-o să vedeți ce vor răspunde. Majoritatea dintre ei vor spune că nu l-au văzut; iar

CONTRA COSTEA

restul... Restul va inventa o poveste cu avioane, aparate de război, iluzii optice... Şi, cu excepţia cîtorva, nimeni n-o să spună concret ce-a văzut. Nimeni n-o să îndrăznească să spună ! Ar spune orice, în afară de adevăr. Şi asta nu-i prima oară... Ei ? Sînt probabil mii de ani. Cine ştie cîţi ! Cum arată ? Ei ? N-aş şti să vă spun exact... E greu să-i descrii. Sînt ca o imagine foarte ştearsă... Mă refer la trupurile lor, deoarece costumul de scafandru care îi protejează le dă aspectul unor insecte mari, de tipul ortopterelor. Chiar au două antene lungi pe cap. De fapt nu sînt antene, sînt două fascicule divergente de lumină care pleacă din mijlocul capului. Cel care îi vede pentru prima oară poate să-i confunde uşor cu nişte insecte, deşi saturnienii au o înfăţişare... omenească, sau aproape omenească. Ce spuneaţi ? Cînd zic că au înfăţişare omenească nu vreau să spun că arată întocmai ca noi. Totuşi vreau să fie limpede că nu sînt insecte, deşi unii afirmă lucrul acesta şi-i compară cu muşte şi libărci gigantice, înspăimîntînd oamenii. Închipuiţi-vă ! Cum ? Înţelegeţi ce vă spun ? Cine v-a povestit despre muştele gigantice ? A, da ; desigur. Din depărtare aşa par. Da, au o culoare roşie-strălucitoare... fosforescentă şi sînt uşor transparenţi, puţin denşi... Da, domnule, întocmai cum vă spun, sînt luminoşi. Vi s-a vorbit de un şuierat slab... Nu, nu ştiu de ce. Da, oamenii se înşală uşor, şi e bine să se lămurească lucrurile astea. Spuneaţi că... ? Da, am fost în legătură cu ei. Dar n-aş şti să vă spun cum. Prin telepatie sau nu, le-am auzit glasurile suave, dulci... Rosteau fraze pe care nu le puteam înţelege. Poate doar un om de ştiinţă... Nu, nici un om de ştiinţă nu i-ar fi înţeles. Ce idei ! Nu, nu ; vorbesc limba noastră. Totuşi nu puteam înţelege ideile lor. Limba lor se asemăna cu cîn-

tecul unei păsări... Și glasul părea să vină din toate părțile, nu avea nici o direcție. După părerea mea, aceste legături sporadice se datorează mai curînd întîmplării. Cred că saturnienii nu doresc să comunice direct cu noi, cel puțin acum. Sînt ființe foarte inteligente, care știu că nu sîntem încă pregătiți pentru acest lucru. Deocamdată ne studiază. Dumnezeu știe de cîte mii de ani fac lucrul acesta... Știu că pînă acum au sosit la noi mai multe expediții. Se poate ca la început să fi venit nave automate, cu aparate de fotografiat, posturi de radioemisie etc. ; apoi, nave plasate pe o orbită a Pămîntului și conduse de saturnieni. Mai tîrziu, au descoperit o planetă locuită, e logic să vrea s-o cunoască cît mai bine...

Vreți să vă spun ceva ? Cred că au o bază pe Lună... De ce vă alarmați ? E al doilea procedeu folosit în explorarea și studierea oricărei planete. Este firesc, dacă planeta de care-i vorba are un satelit. Și Luna e foarte nimerită pentru asta... Are o latură invizibilă, o latură ce nu se vede niciodată de pe Pămînt. Și în afară de asta, cred că baza saturnienilor e construită sub pămînt... Nu ! Nu vă gîndiți la război ! Pentru ei războiul este ceva atît de barbar și de primitiv, încît nici nu-l pot concepe, înțelegeți ? E bine să se vorbească despre aceste lucruri, pentru ca lumea să se pregătească. Presimt, doar dacă nu se va întîmpla ceva îngrozitor, că sîntem pe punctul de a suferi o invazie științifică a ființelor din spațiu, și trebuie să fim pregătiți psihologic pentru a o înfrunta. Notați toate acestea. Da, saturnienii. De mii de ani. O invazie ? Asta e presupunerea mea. Există această posibilitate. O dovedesc toate aceste călătorii de investigare... toate aceste vizite. Oamenii de pe Saturn ne studiază, și e foarte probabil să nu fie singurii ; universul

este plin de planete locuite. Vă dați seama exact de importanța acestui fapt ? Nu vă emoționează ?

Își scoase hîrtiile și le împrăștie pe masa plină de muște și firimituri.

Le pipăi apoi delicat cu mîna stîngă.

— Am să vă dau toate informațiile pe care le dețin.

Îl privi o clipă pe ziarist, închipuindu-și că-l interesează această problemă. Își închipuia însă, pentru că, în realitate, acesta nici măcar nu se prefăcea că este preocupat. Îl lăsă pur și simplu în pace.

— Iată, în aceste hîrtii se află tot ce știu despre ei, lucruri pe care le-am notat de-a lungul anilor. Mă gîndesc să copiez într-o zi toate aceste note și să public un volum. Dar nu se știe încă ce se va întîmpla, și aștept...

Își despături solemn hîrtiile.

Hîrtiile pline de insecte moarte, de murdării, de pete violete, verzui, gălbui și albastre.

Hîrtii cenușii, cu urme groase lăsate de un creion negru, moale și tocit, și împodobite cu mici desene cu ștersături și găuri.

Diferite feluri de hîrtie : hîrtie de ambalaj, coperți de reviste, tăieturi din ziare, foi volante din caiete, plicuri desfăcute, cutii de țigări și tot felul de învelitoare lustruite de mîini unsuroase, de praf și sudoare.

Zdrențărosul se descurca ușor în acel labirint de hîrtii multicolore și soioase.

Fotograful, obosit de această situație comică și inedită, bea într-un bar din apropiere al cincilea țoi de rom, întreținînd discuții amicale și stupide cu bețivii veterani.

Individul cu sacoul negru scoase o foaie de hîrtie, cea mai murdară și mototolită dintre toate, o despături, o puse pe masă și-o netezi cu palma.

— Aici e relatată pe scurt prima mea întîlnire cu saturnienii. Sînt vreo douăzeci de ani de atunci... Stai să văd data... 24 octombrie 1931. În ziua aceea, cam pe la ora unsprezece și un sfert noaptea, traversam bulevardul Alameda de Paula, îndreptîndu-mă spre strada Jesús María, cînd dintr-o dată, ceva pe cer îmi atrase atenția. Atunci mi-am ridicat ochii și am rămas uimit...

Lumea se uita curioasă, și cei din bar începură să înconjoare masa și să intervină în conversație cu tot felul de glume și vorbe fără rost.

Zdrențărosul luase o înfățișare foarte gravă, complet nepotrivită cu locul și oamenii care se mișcau în jurul său : beți vi gălăgioși și certăreți.

Ziaristul privea din ce în ce mai alarmat grămada de hîrtii de pe masă. Ceru un păhărel, și, în timp ce-l sorbea încet, se gîndi că era prudent să termine această nebunie, minunîndu-se chiar că rezistase atîta timp.

Zdrențărosul continua să stea aplecat peste hîrtiile sale, cu ochii strălucind, cufundat în lectură și străin de tot ce se petrecea în jur.

— Și la 9 iunie, la ora patru și jumătate după-amiază, în parcul orașului...

Dar ziaristul și fotograful profitaseră de un moment prielnic ca s-o șteargă și acum se îndepărtau pe stradă în jos rîzînd și dîndu-și coate.

Glasul zdrențărosului se transformă într-un zumzet ciudat, pe care nimeni nu-l asculta, și se pierdu printre hohote de rîs și grosolănii.

discul zburător

Un disc foarte neted, negru ca spatele unei oglinzi, perforat de găuri, cu lumini mobile și mici sfere colorate mișcîndu-se pe o muchie. Cîrlige, cîngi de foc mușcîndu-l ca niște lipitori. Panașe de spumă, gaze țîșnind și, învolburîndu-se, anunțau sosirea navei cosmice. O înconjura un inel de flăcări verzi. Dar totul era fals; adevărata navă, mică și cristalină, se ascundea sub inevitabilele focuri de artificii ale platoșei sale electromagnetice. Viteza proiecta imaginea ei în atmosfera terestră, lăsînd în urmă o frumoasă coadă, ca o subțire rază de foc trasată pe cerul albastru. Discul zburător traversă maiestuos Havana la o înălțime foarte mare, atît de mare, încît nimeni nu-l putea vedea.

Noaptea trecută, Oaj terminase de scris o povestire foarte scurtă și simțea nevoia s-o citească cuiva, indiferent cui. Știa că era un lucru greu și periculos, deoarece în dimineața aceasta oamenii erau foarte ocupați la servici, iar șeful se trezise mai prost dispus ca de obicei. Era greu, dar Oaj ar fi înnebunit dacă n-ar fi citit cuiva povestirea, și încă repede. Așa că își luă hîrtiile și se așeză în fața biroului unde stătea Nel, spunîndu-i că trebuie să-i citească ceva. Nel, fără să-și ridice ochii de pe hîrtiile sale, îi răspunse pe un ton sec că n-avea timp pentru astfel de lucruri. Oaj insistă, asigurîndu-l că era un fragment din cartea lui despre pămînteni. Nel îi răspunse că nu-l interesează și adăugă că Pămîntul e o bucată de cărbune calcinată de soare care se învîrte în spațiu, fapt pentru care nu putea să existe viață acolo sub nici o formă. În tot acest timp, nici măcar nu se uită la el. Oaj nu mai insistă și alergă la Sirla, cerîndu-i să-l asculte un minut. Sirla îi spuse că în acel moment nu-l putea asculta pentru că vorbea la telefon. Oaj o aștepta să termine, și ea, observîndu-l, îi răspunse să n-o aștepte deoarece după convorbire trebuia să răspundă la corespondența șefului, și ca să-i răpească orice speranță adăugă că nu l-ar fi ascultat nici chiar dacă n-ar fi

avut nimic de făcut. Oaj îi spuse că era vorba de o poveste despre pământeni, şi ea îi răspunse că n-o interesa de loc literatura ştiinţifico-fantastică. El îi spuse că n-are sensibilitate, şi ea îi replică că-şi păstrează sensibilitatea pentru alte lucruri. Oaj îi spuse că asta e o grosolănie, şi ea îi strigă că este un romancier ştiinţifico-fantastic lipsit de valoare. Oaj îi răspunse că preferă să fie aşa cum este şi nu o fiţă proastă ca ea. Sirla se înfurie şi-i spuse că o să-l cheme pe logodnicul ei, şi Oaj îi răspunse că n-avea decît să-l cheme deoarece era pregătit să-i stîlcească nasul. Şi fără să-i asculte ultimele insulte, alergă spre biroul lui Orl, implorîndu-l să-l asculte un minut; dar Orl îl îndepărtă de la masa lui strigîndu-i „lasă-mă în pace!" Atunci îşi încercă norocul la Ul, şi Ul îi spuse că-l ascultă, dacă îl va ajuta să termine un referat. Oaj ieşi în fugă şi nimeri la Ool, care îl întîmpină cu o grosolănie. Nu avu succes nici la Mirlaa, nici la Siyl, nici la Arnaa-á, nici la Eij.

Oaj era disperat, şi disperarea îi trezi gîndul că poate şeful l-ar asculta, pentru că era singura persoană liberă. Intră hotărît în biroul acestuia. Şeful nu numai că îl primi bine, dar se arătă încîntat de povestire. Cînd Oaj ieşi din biroul şefului şi reflectă asupra celor făcute, leşină în văzul tuturor.

omul care îi adora pe saturnieni

(Fabulă chinezească)

Cîndva, în Havana Veche, cineva fusese atît de des vizitat de un zdrenţăros care purta un sacou negru şi ros şi-i tot vorbea despre saturnieni (stabiliţi pe Lună, după părerea lui), lăudîndu-le virtuţiile şi măreţia, încît sfîrşi prin a-i adora fără să fi văzut niciodată pe unul din ei.

Le înalţă în casă un altar, cu flori, lumînări şi o preţioasă sculptură de mahon, foarte împodobită de el însuşi, care reprezenta un saturnian cu braţele deschise, zburînd deasupra unui nor mic, aşa cum îşi imagina el aceste fiinţe. Sculptura, cu stucaturi şi policromată, reprezenta întocmai o fiinţă de pe Saturn, cu costum roşu de scafandru, antene luminoase şi toate celelalte. În plus, pentru o asemănare mai mare şi mai uimitoare, costumul era fosforescent.

Într-o anumită zi, un saturnian află că pe Pămînt exista cineva care îi adora şi vru să-l cunoască.

Se urcă în farfuria lui zburătoare şi ajunse la el acasă repede ca fulgerul. Tocmai în acel moment, pămînteanul era îngenuncheat în faţa altarului, cuprins de extaz. Cînd saturnianul băgă capul pe fereastră ca să-l salute, bărbatul sări în picioare şi fugi îngrozit ; ţipetele lui de groază se auzeau pînă foarte departe.

Probabil că zdrenţărosul nu l-a mai vizitat niciodată.

robotul

Pentru studierea omului au fost create de saturnieni pe Lună două laboratoare gigantice : cel de la Dhil-o şi cel de la Cxy-t.

Aceste laboratoare primeau întregul lor material de la navele de observaţie ce zburau într-una deasupra Pămîntului.

Flota de observaţie, denumită 05 (tz), era formată din şapte mici nave discoidale, pilotate de Mha, Iir, Oo, Ig, Xeer, Hym şi respectiv Yer.

Într-o zi, Mha, pilotul navei 8c-00, primi ordinul să lanseze pe Pămînt un robot cu chip de om, care trebuia să pătrundă printre pămînteni, să trăiască printre ei, pentru a obţine anumite date greu de obţinut altfel.

Nava 8c-00 străbătu spaţiul ca un meteorit, aducînd un nou locuitor pe a treia planetă.

Robotul fusese foarte bine antrenat. În tot timpul călătoriei citi ziare şi fumă nenumărate ţigări.

Dar din nefericire, lucru de necrezut în cazul unei maşini, şi în ciuda antrenamentului său riguros, contactul cu pămîntenii l-a dezechilibrat în cîteva luni.

Ultimele sale referate, pline de imagini haotice şi într-un limbaj foarte subiectiv, n-au putut fi descifrate de creatorii săi uimiţi.

un mort neobișnuit

Locatarul camerei 32 murise.

Zăcea țeapăn, cu picioarele în afara patului foarte mic. Pielea de pe brațe și de pe față avea o nuanță roșie, puțin sidefie.

Era un om despre care nimeni nu știa nimic. Trăise și murise acolo. Atîta tot. A murit în liniște, aproape neobservat, fără să atragă atenția cuiva.

Polițistul se plimba neliniștit prin cameră, cu brațele încrucișate la spate, scărpinîndu-se din cînd în cînd în cap. Administratoarea blocului își ștergea mîinile de șorț și privea mortul scăldat într-o lumină slabă.

— Să vedem, insista polițistul, mîngîindu-și bărbia, din ce trăia individul ? Avea rude ?

— Nu, domnule, răspundea administratoarea.

— Primea vizite ?

— Niciodată, domnule. V-am spus doar că trăia complet singur... Nu avea nici prieteni, nici rude. Cel puțin eu n-am văzut pe nimeni. Întotdeauna era singur. Nu saluta pe nimeni... Era un om foarte trist ; îl priveai în ochi și-ți dădeai seama de asta.

Polițistul își aprinse o țigară și-l privi pe mort.

— De cînd locuia în casa asta ?

— Tocmai se împlinea un an.

— Cum se numea ?

— Păi...

Polițistul păstră o clipă fumul în gură și apoi îl aruncă dintr-o dată.

— N-o să-mi spuneți că nu știți... Doar nu-i o fantomă acest locatar, trebuie să figureze în cartea de imobil... sau poate nu există carte de imobil în această casă ?

— Ba există, domnule. Dar mortul... domnul...

Polițistul se aplecă puțin înainte.

— Domnul... continuă administratoarea plină de mister, îmi amintesc de parcă ar fi astăzi ! mi-a spus un nume ce... Știți, un nume neobișnuit, înțelegeți ?

— Ce fel de nume ?

— Nu-l pot repeta. Era... era mai curînd un sunet. Un sunet de parcă ar fi plescăit cineva cu limba... Cam așa ceva. N-aș putea să repet.

— Era străin ?

— Nu, nu, domnule. Era ca și noi... Nu l-am întrebat. Părea un om atît de bun ; îl priveai în ochi și-ți dădeai seama de asta. Credeam că o să fie un chiriaș bun ; un bărbat singur, liniștit, serios... Știți, locatarii îți dau uneori atîta bătaie de cap. Nu plătesc, fac scandal. Cineva trebuie să aibă grijă de liniștea imobilului. Și i-am închiriat o cameră. Era un om atît de bun. Îl priveai în ochi...

— Înțeleg, înțeleg ; dar cum se numea ?

— După ce mi-a spus numele, a zîmbit. Un zîmbet așa de ciudat, domnule, și așa de dulce... Și atunci, îmi amintesc de parcă ar fi astăzi, a rămas pe gînduri, s-a uitat la mine... avea o privire atît de nobilă ! și... mi-a mărturisit că nu știe să scrie și să citească. M-am mirat foarte mult, pentru că părea un om cu carte ; îl priveai în ochi...

— Bine, bine, o întrerupse polițistul nerăbdător. Era analfabet. Dar chiar și analfabeții au un nume, doamnă. Se numea Pedro, sau Juan, sau Jacinto... au un nume!

— El n-avea nume.

— Doamnă, dar cartea de imobil!

— Nu știu! Am notat... Zeta. Domnul Zeta. Un nenorocit, fără părinți, fără prieteni... S-a născut singur, nebun... Dar nu era ăsta un motiv să nu-i închiriez o cameră! Săracul! Ce importanță are numele?

— Liniștiți-vă, doamnă. Trebuie să aflu principalele date despre mort. E meseria mea! Deci, domnul Zeta; știm măcar ceva despre el. E un caz ciudat.

— Da, domnule, un caz ciudat, foarte ciudat. Dar era atît de bun...

Polițistul se scărpină la ceafă. Vecinii, curioși, priveau tăcuți din prag, fără să iasă pe culoare. Acum nu mai puteau să născocească ca altădată tot felul de povești despre mort; nu spuneau: „Săracul", sau alte lucruri de acest gen, ci priveau doar în liniște.

În camera goală, murdară și întunecată, în patul cu așternut cenușiu se distingea doar pielea mortului, cu imperceptibile licăriri sidefii. Nu părea nici mort, nici viu. O statuie care zace.

Ceilalți doi polițiști căutau prin toate colțurile, miroseau, pipăiau podeaua și pereții. Unul dintre ei, gras și înalt, privea mereu oamenii cu un aer inchizitorial, ușor nedeslușit, de parcă și-ar fi interogat în liniște propria sa imagine din oglindă.

Cel care vorbea cu administratoarea le spunea: „Percheziționați cu atenție toate mobilele". Cei doi polițiști se priveau nedumeriți, apoi se uitau prin încăperea goală întrebîndu-se despre ce mobile era vorba. Nu era decît un pat și un scaun. Nu aveau ce să percheziționeze.

CONTRIBUIE CU 2% LA CULTURĂ

neze. Unul dintre ei notă ceva în carnetul său şi ieşi din încăpere cu paşi grăbiţi, urmărit de privirea inchizitorială a colegului său.

Vecinii priveau în linişte, şi copiii priveau şi ei liniştiţi, uitîndu-se printre picioarele oamenilor mari.

Poliţistul se plimba prin încăpere privindu-l pe mort tot timpul. Se uita la el, cu obrajii în palme şi legănîndu-se pe călcîie. Gesticula, desfăcea larg braţele în faţa cadavrului şi le scutura. Îl privea pe colegul său drept în ochi, îşi arcuia sprîncenele, şi-şi trecea mîna peste faţă, de parcă ar fi vrut să şteargă orice expresie. Cel care îl privise cu un aer inchizitorial suspină şi se îndreptă spre cei care se opriseră în prag. Îl întrebă pe unul dintre ei, un bărbat scund şi nervos :

— Îl cunoşteaţi pe mort ?

— Din vedere... Totdeauna îl vedeam intrînd şi ieşind. Era foarte ciudat.

— Ce înţelegeţi prin „ciudat" ?

— Era... Aşa...

— Ce obiceiuri avea ?

— Nu ştiu... Adică, nu-l vedeam decît intrînd şi ieşind. Nu vorbea cu nimeni. Şi pielea...

— Ce avea pielea ?

— Priviţi-o, este roşie !

— Într-adevăr. Dar oricine are pielea roşie. Sînt oameni care au pielea roşie. Prin asta era ciudat ?

— Da... Şi cînd era viu... pielea... Avea o piele ca de cauciuc.

— L-aţi văzut vreodată cu cineva... ? Mă refer la un prieten, la cineva pe care să-l salute pe stradă.

— Niciodată, domnule. Dar dumneavoastră, doamnă, îl cunoşteaţi ?

Femeia care stătea în spatele bărbatului scund și nervos fu surprinsă de întrebare.

— Eu ?

— Da, dumneavoastră.

— Nimeni nu-l cunoștea !

— De unde știți ?

— Era un individ solitar. Locuia de mult aici... Întotdeauna singur, singur. Ieșea și intra singur. Era nebun. Era un nebun. Uneori îl întîlnea cineva pe stradă stînd într-un colț, cu brațele de-a lungul trupului și privind oamenii. Și stătea așa ore în șir... Apoi se întorcea și intra în cameră. Nu mînca, nu bea, nu transpira... Nu l-am văzut niciodată ducîndu-se la baie, dar nu mirosea urît și nu părea murdar... Era ca pisicile. Și dacă cineva încerca să poarte o discuție cu el sau să petreacă împreună, începea să se strîmbe și nu știa ce să facă... Iar cînd vorbea, Doamne, nici dracu n-ar fi putut să-l înțeleagă.

— Vorbea altă limbă ?

— Nu ; vorbea perfect. Dar fără sens. Era nebun. Și a murit de nebunie, de foame... ce știu eu. Săracul, odihnească-se în pace !

Un alt vecin spuse :

— Era un tip ciudat. Părea o fantomă. Eu îl respectam. Nu mi-ar fi plăcut să mă întîlnesc cu el noaptea pe scară ; cînd îl vedeai, simțeai ceva ciudat, aici, în piept.

Tăcu o clipă și apoi repetă :

— Era ciudat.

Singurul lucru care se știa despre el era faptul că fusese un tip ciudat.

Dar în ce fel era ciudat nimeni nu putea spune.

Poliţiştii l-au percheziţionat corporal, dar n-au găsit nimic. Nici hîrtie, nici vreun carnet, nici fotografii, nimic. Doar hainele de pe el, ciudat de curate, mirosind uşor a scorţişoară sau a ceva asemănător.

Poliţistul cel înalt şi gras privi una din mîinile mortului şi spuse :

— Are un inel pe arătător.

Celălalt îi scoase inelul cu foarte multă grijă. Era o lamă fină, în aparenţă de aur, acoperită toată de desene mici, de semne, dungi, puncte şi lucruri indescifrabile. Inelul se muie în mîna caldă a poliţistului, care tot învîrtindu-l între arătător şi degetul mare îl făcu cocoloş.

Chipul său căpătă o expresie de idiot.

Străinul, cu o ţigară mare de foi între dinţi, se trînti în fotoliu, după ce termină autopsia cadavrului roşu şi curat.

Pusese diagnosticul de „moarte prin infarct cardiac".

Aprinse ţigara de foi şi rămase pe gînduri, privind pieziş trupul neted care zăcea gol pe masa de metal. Pe măsură ce se gîndea, se convingea tot mai mult că inima şi toate organele mortului erau foarte ciudate.

În ce fel erau ciudate, n-ar fi ştiut să spună.

Oaj ieşi de la serviciu şi se întoarse acasă cu maşina sa hodorogită prin tunelurile din Telj. Cînd ajunse, îşi pregăti în grabă o ceaşcă de *mirma* [1] şi începu să scrie fericit.

[1] Ceai cubanez (span.).

moartea omului de știință

Omul de știință era bătrîn și cocoșat. Șira spinării îi tremura mereu ; era știrb și se bîlbîia într-una în monologurile sale dezlînate. Era ros și obosit de viață ; n-avea față ; fața lui era un torent de riduri. Uneori, răsfoind cărțile, ridurile sale căpătau o expresie de uimire. Privea în jur și părea uimit, dar nu era uimit, ci decepționat. Teoriile sale despre Saturn, rodul unei munci neobosite, de ani de zile, și a unor nopți albe, erau acum discreditate. Singur, uitat de toți, părăsit de colegii săi, își aștepta liniștit moartea, în locuința sa retrasă de la țară, bolnav și cufundat în cărți necitite de nimeni, fumînd din pipa arsă, de care nu s-a despărțit în toată viața sa închinată doar științei.

Bătrînul trecu ușor mîna peste hîrtiile sale. Aproape nu-și mai înțelegea scrisul. Literele crescură, se prelungiră, păreau tremurate, neclare și urîte. Oftă adînc, ocoli scaunul și contemplă prin fereastră amurgul unei zile triste și ploioase de septembrie. Iarba cîmpului era acoperită de frunze aurii, parfumate, umezite de ploaie, sub care mișunau insecte. În depărtare, animalele pășteau liniștit. Pămîntul răspîndea arome ce se amestecau cu parfumul florilor și al materiei vegetale în des-

compunere. Aerul, spălat de ploaie, era proaspăt și curat. Razele soarelui care apunea încercau să străpungă platoșa norilor întunecați; lumina lor slabă scălda întreg peisajul într-o culoare ușor arămie. Apa de pe acoperișuri curgea pe streșini și apoi picura cu un sunet cristalin și pur de harpă. Omul de știință privea amurgul, trupul său bătrîn se destindea. Privea soarele alunecînd spre orizont și norii negri tiviți cu roșu-aprins. Sîngele din venele bătrînului era vîscos și cald. Savurînd această clipă de tihnă, își aprinse încet pipa și ridurile de pe față dispărură parcă înăuntru: fumul albăstrui se înălță într-o coloană subțire, unduindu-se și apoi învolburîndu-se. Omul de știință urmărea absent rotocoalele fumului. Dintr-o dată își încruntă sprîncenele. Undeva, departe, văzu o siluetă roșiatică și strălucitoare, ce părea să înainteze prin iarbă spre casă. Silueta se oprea în fiecare moment și privea în jur, ca un om care caută să se orienteze într-un loc necunoscut.

Cine putea să fie? se întreba bătrînul, căci în locuința lui retrasă nu mai venise de mult cineva să-l viziteze.

Bătrînul se aplecă înainte, își scoase ochelarii și începu să-i șteargă cu grijă în timp ce urmărea, clipind din pleoapele-i zbîrcite, silueta zveltă ce se afla foarte aproape. Cînd își puse din nou ochelarii pe nas, descoperi cu uimire că era o creatură extrem de ciudată. O ființă care, cel puțin în aparență, nu putea aparține acestei lumi. Inima începu deodată să-i bată repede, și bătrînul simți că se sufocă.

Creatura, care îi atrăsese atenția, rămase pe loc privindu-l. Într-o mînă avea puțin pămînt ce se scurgea ușor printre degetele-i subțiri ca de rubin. Apoi, dintr-o

COLEGIUL CONSILIUL

dată, se întoarse puțin și se îndepărtă repede. Picioarele-i subțiri se mișcau cu o iuțeală de necrezut. Bătrînul simți că renaște brusc ; o energie necunoscută puse stăpînire pe mușchii lui, și dintr-o săritură, aproape fără să-și dea seama, deschise ușa și se năpusti pe urmele siluetei sclipitoare, convins că acea frumoasă creatură era, oricît de uimitor ar fi putut să pară, o ființă din altă lume. Fugi strigînd disperat și încovoindu-se din cauza durerii pricinuite de efortul făcut. Cînd nu mai putu să meargă în picioare, începu să se tîrască prin iarbă, gesticulînd pentru a putea fi văzut.

Creatura se opri în cele din urmă și privi înapoi, tintuindu-l cu privirea pătrunzătoare a ochilor săi enormi pe omul care venea spre el, pe acea marionetă dezarticulată ce se tîra ca o lighioană.

După cît se pare, creatura extraterestră a înțeles intențiile bătrînului, deoarece se opri de parcă ar fi vrut să-l aștepte. Bătrînul se ridică în picioare și-o privi drept în față ; buza de jos îi atîrna tremurînd. Examină cu o curiozitate nesățioasă trupul omului din spațiu, și, cînd privirile lor se încrucișară, savantul simți că-l apasă pe umeri greutatea unei responsabilități enorme și nu avu curajul să spună nici un cuvînt.

De pe spatele creaturii roșiatice se desprinseră scîntei aurii, dîre lungi ce se pierdură în sus, printre norii negri. Omul din spațiu păru că zîmbește ; apoi făcu un gest ciudat și se îndreptă spre o sferă de cristal, pe care savantul se miră că n-o văzuse pînă atunci.

Bătrînul decrepit și zbîrcit tremura de frig, dar inima îi tresălta ca un cal, neîmblînzită. Înțelese că omul din spațiu voia să-i arate ceva și reuși să facă cîțiva pași

spre el. Își înghiți saliva, prinse curaj și-i vorbi, fără să știe dacă va fi înțeles sau nu. Totuși îi vorbi. Îl întrebă de unde vine. Bătrînul savant era gata să sufere un atac de inimă. Și cînd creatura aceea îi răspunse, într-o castiliană desăvîrșită, că venea de pe planeta Saturn, inima i se opri, vederea i se încețoșă și căzu în iarbă cu toată greutatea, la picioarele ei, în timp ce pe buzele uscate i se întipărea un zîmbet triumfător.

dragostea lui yarnoo

I

Savanta Yarnoo, austeră, studioasă şi distantă, era îndrăgostită nebuneşte de un pămîntean.

Yarnoo făcea parte din expediţia B-hoo-XXVII-h, care îşi stabilise baza pe satelitul terestru I,0-3 (Luna) şi a cărei misiune era studierea planetei şi a locuitorilor ei.

La început, Yarnoo, biologul expediţiei, a fost tulburată văzîndu-i pe pămînteni, dar puţin cîte puţin, aproape fără să-şi dea seama, au început s-o atragă în mod ciudat, în special bărbaţii, şi mai ales Orlando, care figura în catalogul său cu numărul „Em c 1500' XX". Şi într-o zi a dorit cu pasiune să fie îmbrăţişată de acest „sălbatic".

Yarnoo îşi petrecea nopţile în observatorul marelui laborator din Dhil-o, de unde contempla Pămîntul de pe Lună, printr-un telescop îndreptat către un punct determinat al planetei, către fereastra unui edificiu pierdut printre străduţele oraşului Havana Veche. Ahd, astronomul bazei, începu s-o privească preocupat, întrebîndu-se ce-ar putea urmări biologul cu asemenea interes neaşteptat, în acea clădire întunecată şi murdară.

II

Orlando termină tocmai să se radă şi-şi şterse faţa cu prosopul, în timp ce se întorcea zîmbind către prietenul său Paco.

— Şi cum îţi spuneam, mă, e puţin ciudată... dar drăguţă totuşi. Desigur, nu-i ca Marilyn Monroe. Nu-i de pe lumea asta, bătrîne.

— Ei, spuse celălalt, desfăcînd larg braţele, pe cine crezi că duci tu, măi frate ? Tot povestea de azi-noapte ?

Orlando se aplecă o clipă peste fereastră.

— Îţi vorbesc serios.

— Dar... ce înţelegi tu prin cuvîntul saturniamă ?

— Nu saturniamă, îl corectă Orlando, am spus saturniană. Destupă-ţi urechile.

— Ei bine, şi ce înseamnă ?

Orlando îşi aprinse o ţigară şi se aşeză alături de el, avînd grijă de dunga pantalonilor din caşmir englezesc.

— O saturniană este o individă care vine din cer, aşa mi-a spus ea.

— Cum din cer ?

— Da, din cer, de acolo de sus. Vin în farfuriile astea zburătoare...

Se opri o clipă, amintindu-şi parcă ceva, şi apoi îl întrebă :

— Ascultă, mă, acum, cînd ne-am lămurit... Ce-a fost ceea ce-am văzut în ziua aceea ?

— Ce zi ?

— În ziua cînd Pesteagallo (Găinăţărescu) l-a pocnit cu sticla pe Cabezola (Căposu), îţi aminteşti ? În ziua cînd am băut în barul lui Cabo.

— A, da... Ne-am făcut praf atunci, nu-i aşa ?

Orlando se aplecă spre el.

— Îți amintești că a trecut pe cer un disc zburător cu un marțian roșu în pielea goală ? Îți amintești de asta ?

— Da, da... Și era un bețivan care spunea că îl cunoștea.

Orlando își trase una peste coapsă.

— Mai curînd cred că era ea care mă căuta, măi !

— Cine ?

— Saturniana !

— Dar nu era un marțian ?

— Ba da... În sfîrșit, habar n-am ; mai degrabă cred că soțiile marțienilor se numesc saturniene. Ca și cum ai spune cal și iapă, cam așa, înțelegi ? Asta trebuie să fie chestia, pentru că individa asta seamănă mult cu marțianul din farfurie...

Orlando izbucni în rîs.

— Mă, probabil că individa e căsătorită și-i pune coarne unui marțian.

Paco deschise ochii speriat.

— Ascultă-mă, dragă Orlando, ai grijă de indivizii ăștia. Au niște raze cu care omoară jumătate din Havana. Nu te juca cu asta. Și-apoi, individa asta trebuie să fie oribilă, cu o trompă...

Orlando se îndreptă spre oglindă și-și aruncă spirt pe față.

— N-are trompă, nici altceva.

— Dar e roșie ca o pătlăgea !

— Ei și ? spuse celălalt aranjîndu-și grijuliu mustața cu foarfeca. La noi sînt femei albe și negrese, și nimeni nu se miră.

Își contemplă satisfăcut mustața și adăugă :

— Șterge-o, că trebuie să sosească tipa.

III

Yarnoo apăru în prag la ora stabilită.

Încercase să semene cît mai mult posibil cu o pămînteană, dar nu reușise. Ochii ei erau enormi, iar pielea roșie și străvezie. Purta o rochie foarte decoltată, care abia se ținea pe sfîrcurile negre ale sînilor. Părul, vopsit negru-închis, îi cădea ca o cascadă bogată pe spatele gol. În jurul gîtului lung îi atîrna un colier de diamante artificiale, fabricate în laboratorul din Dhil-o. Era de fapt acoperită cu bijuterii din cap pînă în picioare. Rubine, perle, smaralde etc. La fel de frumoase ca și cele autentice de pe Pămînt, sau poate chiar mai frumoase. Știa că plac pămîntenilor, ca și parfumurile bune de la Paris, în care se îmbăiase înainte de a pleca, și care erau fabricate în același laborator, fiind de o sută de mii de ori mai bune decît cele franțuzești sau decît oricare altele.

Orlando își înghiți saliva și o pofti pe fată înăuntru. Micul patefon cînta melodia :

Crezi
că-i ușor să fii bărbat
tu nu știi, îngîmfato...

IV

— Ce rece ești ! strigă Orlando. Nu mă pot apropia de tine. Mai bine așează-te acolo.

Yarnoo stătea țeapănă ca o statuie, cu brațele încrucișate pe genunchi. Nu știa cum să se comporte în fața unui pămîntean. Toată știința ei, toate cunoștințele zburaseră. Părea o fetiță proastă. Amuțise.

— O să stai așa mereu ? o întrebă el, și ea dădu din cap afirmativ. Nu m-ai înțeles, fetițo. Nu pricepe nimic. Mamă Doamne, ce mă fac cu asta ! Știi să dansezi ? Păpușo, am putea merge la dans. Dar ce greu e totul !

O scoase pe stradă și o plimbă prin cartier.

El avea un costum alb din dril 100 și pantofi Amadeo în două culori, pe care îi lustruise cu cincizeci de centime ; ea purta o rochie decoltată după ultima modă din Paris, necunoscută la Havana, și multe bijuterii.

Orlando îi șopti la ureche să scoată cîteva.

— Dacă vreun derbedeu... mă înțelegi ? și-i făcu cu ochiul.

Yarnoo păstră cîteva bijuterii, dar nu înțelegea nimic.

O duse la barul lui Cabo, la clubul Palermo, la barul „La cei doi frați", la Casa Vinurilor, dar Yarnoo nu bea și dansa mișcîndu-și capul în loc să-și miște mijlocul.

— Păpușo, mișcă mijlocul ! Ce-i cu tine ? Îți lipsește antrenul.

Se duse la bar după băutură și trecînd pe lîngă tonomat puse placa :

...vin
dintr-o lume ciudată...

Se întoarse cu un pahar în mînă : un deget de sifon și restul țuică, rom, coniac, rachiu de ienupăr, whisky și cîteva picături de votcă cu praf de scorțișoară.

— Yarnoo, îi spuse oferindu-i paharul, bea păhărelul ăsta și o să fii bine dispusă.

Yarnoo mirosi paharul și refuză dînd din cap.

— Dă-mi puțin amoniac rece, îi spuse.

V

După trei zile petrecute cu Yarnoo, Orlando slăbise cu trei kilograme. Își petrecea timpul bînd și gîndindu-se cum să se descurce cu ea. Totul era atît de ciudat.

— Dă-mi un litru de amoniac, ceru el farmacistului.

— Amoniacul nu se vinde cu litrul. Doriți un flacon ?

— Dă-mi cincizeci de flacoane. Soției mele îi este îngrozitor de sete și doar asta bea.

— Cum ? strigă farmacistul.

VI

Găinățărescu se apropie de tejghea.

— Ascultă, măi frățioare, mi-au spus că ai o gagică mișto la tine în cușcă.

— Da, mă, o saturniană.

— Ce-i asta, bă ?

Orlando contemplă sticla de Bacardi.

— Tu ce crezi că e ?

Găinățărescu își trase șapca pe ochi.

— Sst ! Mi-au spus că-i roșie toată. E bolnavă de saturnism. Lucrează într-o tipografie individa ?

VII

Crezi
că-i ușor să fii bărbat...

Orlando își „sugea" trăscăul sprijinit de tejgheaua barului lui Cabo.

„Da, se gîndea el, într-adevăr, o gagică mişto, dar ce să fac cu ea ? Şi n-o pot lăsa să plece, e o bucăţică straşnică."

Bea bere sau Bacardi Añejo şi punea discul lui Yarnoo :

...vin dintr-o lume ciudată...

VIII

Paco îi trase o palmă peste spate camaradului său.

— La dracu, renunţă la asemenea fiinţe. Ce, ţi-a căzut cu tronc fata ? Lasă-te, mă, de gagica asta, lasă-te, ascultă-mă pe mine, o să dai de-un bucluc interplanetar. Ascultă, mă, şi tipa... ce-i... ? Ştii ?

— Regină, mă, regina tuturor. Tipa asta e mişto.

Dar nu era adevărat, nici măcar n-o atinsese.

„Sînt un fraier, mă dau bătut".

IX

Orlando vorbea singur. Stătea trîntit într-un fotoliu, cu privirea rătăcită, în faţa lui Yarnoo.

„Ce frumoasă e. Oare-i un înger ?"

— Asta înseamnă iubire ? întrebă ea şi-şi răspunse singură : Nu e iubire. Te-am văzut de acolo de sus cu alte fete... Şi pe ele nu le priveai aşa. Eu nu-ţi plac ?

Orlando bău din sticla de pe masă. Era a doua şi aproape goală.

— Yarnoo... Cum să nu-mi placi ?! Mi-ai căzut cu tronc, păpuso ! Dar... asta-i o nebunie, o nebunie de vară.

— De ce bei așa de mult din lichidul ăsta care te face să spui prostii ? Aproape nu înțeleg ce spui...

— Ce înseamnă asta ? strigă Orlando ridicîndu-se în picioare. Chiar acum s-o ștergi de aici. De cînd se amestecă femeile în viața bărbaților ? Beau ce vreau și ce-mi place, cu mirosul și culoarea pe care le doresc, e limpede, nu ? Aici pe Pămînt conduc bărbații și femeile trebuie să se supună. Vezi să nu-ți dau două labe !

Se întinse peste masă și apucă sticla. Bău restul dintr-o singură înghițitură.

— Tot aici ești ? Șterge-o, vreau să fiu singur. Nu mă auzi ? Vreau să fiu singur.

X

Yarnoo îl urmărea pe Orlando și era ușor să-l găsească în micul bar al lui Cabo cu sticla de Bacardi alături, alimentînd cu mărunțișul din buzunar tonomatul luminat.

— Așa trebuie să te porți cu gagicele, se lăuda el față de prietenii lui. Nu vezi cum umblă după mine ca o nebună ? Pst ! Pancho, mai adu ceva aici.

— De unde-i tipa, mă ? întrebă Căposu.

— Din altă lume, răspunse Paco.

— Bine... dar cum ai cunoscut-o ?

— A venit ea aici. S-a îndrăgostit de mine ; e nebună după mine ; m-a ales dintr-un milion, dintr-o sută de milioane, dintre toți locuitorii lumii. Mai bine zis, mă observa printr-un telescop și i s-au aprins călcîiele. A luat o farfurie zburătoare și a venit îndată să mă caute. Pentru asta a venit pe Pămînt.

BIBLIOTECA Cosmos

— Și cum arată ? E ca marțienii ? Marțienii sînt oribili.

— E mișto, mă ! Ca un înger, întreabă-l pe Paco.

— Un înger ? Cu aripi ?

— Cam așa. Nu-ți pot explica. E ca și cum ar avea niște lumini... Nu știu. Este... e ca o statuie de cristal roșu. E divină, mă, divină !

Căposu încercă să-și imagineze toate acestea, dar nu putu. Văzu în fața ochilor un monstru oribil.

— Dar e o fantomă ! Dumnezeule, trebuie s-o văd !

Orlando îl apucă furios de guler.

— Ai grijă cum vorbești de gagica asta, că te omor !

XI

Yarnoo și Orlando se plimbau pe dig, ținîndu-se de mînă. Ea privea stelele și vorbea despre lucruri pe care el nu le înțelegea, dar care îi plăceau.

Era foarte cald. Orlando umbla cu bluza de bumbac deschisă la piept și-i apuca mîna lui Yarnoo pe care și-o trecea peste față ca să se răcorească.

— Ești ca un minunat aparat de aer condiționat, îi spunea el.

O mașină frînă în fața lor. Un bărbat scoase capul.

— Ascultă, se adresă celui care conducea, sînt nebun, sau femeia asta e roșie și transparentă ?

Celălalt se uită o clipă, apoi apăsă pe accelerator și-i spuse :

— Să ne grăbim, dacă mă prinde polițistul conducînd în halul ăsta de beție mă închide.

XII

Orlando se obișnuise cu răceala lui Yarnoo, iar ea înnebunea de căldură în brațele lui. Era vară și n-o părăsea nici o clipă. Îl răcorea atît de bine.

O privea ore în șir.

„E un înger. Doamne, e un înger ! O fi într-adevăr un înger ? De ce nu, doar vine din cer..."

Yarnoo îi povestea viața ei, cum fugise din baza de pe Lună ca să stea cu el. Și Orlando era mîndru de această iubire extraterestră, dar nu înțelegea o iotă din tot ce-i povestea Yarnoo. Baza de pe Lună ? Dhil-o ? Em, c 15000'XX ? Bine, se gîndea, nu-i din lumea asta... Și punea un disc pentru ea :

...vin
dintr-o lume ciudată...

Și o iubea pe Yarnoo, o iubea în felul său.

XIII

— Nu pot să cred, spuse Uj, acolo, pe baza de pe Lună.

— Bine, spuse Ahd, controlați dumneavoastră singur.

Uj rămase cu gura căscată de uimire.

— Îndrăgostiți ? Un pămîntean și Yarnoo, biologul nostru ?

— Întocmai.

— Dar sîntem două rase foarte diferite. Niciodată nu ne-am putut înţelege !

Ahd privi un moment prin telescop şi zîmbi.

— Ei, spuse arătînd spre Pămînt, se pare că ei nu gîndesc astfel.

Uj îşi trecu mîna peste frunte.

— Cred că un păhărel bun de *mirma* mi-ar face bine, spuse el.

nebunul zdrenţăros

— Ce-i, nebunule ?

Zdrenţărosul îl privi pe individul cu pantaloni foarte strîmţi, cu un lanţ imens de aur şi pantofi crăpaţi de atîta lustruit, gîndindu-se că oameni de felul acesta împiedicau sosirea saturnienilor, şi se simţi cuprins mai întîi de furie, apoi de dispreţ, iar mai tîrziu deveni indiferent, se uită în altă parte şi pipăi nişte foi înnegrite din buzunarul stîng al sacoului negru. Individul cu pantofii crăpaţi de atîta lustruit se chinuia să-şi scoată cu unghia dintre două măsele nişte resturi de fasole neagră şi la jumătatea acestei ocupaţii îl privi din nou pe zdrenţărosul care părea absent.

— Ce-i, nebunule ?

Repetă întrebarea lovindu-l uşor cu piciorul.

— Nimic, răspunse zdrenţărosul. Şi adăugă : Dă-mi un franc.

— Ce să faci cu el ?

— Mi-e foame.

Celălalt se întoarse la locul său. Se aflau sub colonadele unei papetării din strada Compostela, vizavi de prefectură.

— Eu însă, nebunule, spuse cel cu pantofii crăpaţi, am mîncat ca un rege, orez cu fasole şi două banane

mici. O porție, maestre, cît toate zilele, ce se revărsa din farfurie.

Observă că zdrențărosului îi lăsa gura apă.

— Dacă mănînci toate astea, mori, maestre. Și după aia am băut o ceașcă imensă de cafea și-acum iată-mă fumînd o Partagás, țigara tinerilor. Ce zici ?

— Dă-mi un franc.

— Un franc ? Dar ce crezi, nebunule, că sînt președintele republicii, sau ce ? Fură. Sparge o ușă. Eu cînd am nevoie de bani mă duc și, zbang, sparg o ușă... Eu nici nu știu ce-i foamea, frățioare.

Zdrențărosul întoarse privirea și apoi se uită la cer. Cel cu pantaloni foarte strîmți se ridică în picioare.

— Uite ce-i, dacă-mi povestești ceva despre tipii ăștia de care vorbești, îți dau bani. Unde sînt ?

Zdrențărosul arătă vag spre cer.

— Acolo sus ? Sînt păsări sau ce sînt ?

— Nu sînt păsări... Îmi dai francul ?

Celălalt trase o ladă cu sticle de bere și se așeză lîngă el.

— În regulă, maestre... Spune-mi, vorbești cu ei ? Lumea zice că vorbești cu ei. E adevărat ? Hai, vorbește-mi despre asta... Cîștigi un franc. Dacă-mi povestești totul, îți dau un *real* [1]. Maestrul îl privi o clipă disprețuitor, apoi se gîndi la cele zece centime și la friptura ce se putea mînca cu banii ăștia și începu să vorbească.

— Nu sînt păsări, îi spuse, sînt oameni...

— Și trăiesc în cer, maestre ?

— Sînt pe Lună.

— Au fost pe Lună ?

— Au venit pe Lună.

---

[1] Monedă spaniolă valorînd cinci lei (span.).

Celălalt scuipă o cojiță de fasole.

— Dar cum o să vină pe Lună ? Luna nu-i aici, e acolo. Au fost, maestre, n-au venit. Nebunule, foamea te face...

— Am spus au venit și am folosit bine verbul. Știu să vorbesc puțin mai bine decît tine. Sînt bacalaureat și în afară de asta am studiat... puțină astronomie.

— Astro... ce ?

— Astronomie.

— A, da, despre horoscop.

Zdrențărosul se gîndi la cele zece centime și încercă să uite toate celelalte.

— Da, Nălucă, întocmai.

— Ascultă, mă numesc Cuti. Nici ție nu-ți place să ți se spună nebun.

— E adevărat, Cuti. Întotdeauna trebuie să respecți, ca să...

— Bine, bine, nebunule, dăi drumu' că trebuie să plec și o să pierzi cei zece bițari. Na, ia și fumează o țigară.

După ce-și șterse mîinile pe pantaloni, zdrențărosul luă țigara de la Cuti. Fumă o clipă cu ochii închiși.

— Tocmai îmi spuneai că au fost...

— Că au venit.

— Dar explică-mi, mă, cum vine asta. De ce au venit ? Luna se află acolo.

Individul cu sacoul negru scoase fum pe nas și privi țigara.

— Da, Luna se află acolo, dar ei vin de dincolo.

— De dincolo ? Sînt fantome ?

Zdrențărosul făcu un efort să-și imagineze cum funcționa creierul lui Cuti, dar nu reuși.

Vorbi calm.

— Nu sînt fantome. Sînt oameni din altă lume. Din altă lume decît a noastră.

Cuti își întinse picioarele și le scărpină.

— Dar spui... că nu sînt marțieni, nu? Atunci ce sînt? Niște fantome... Nebun, într-adevăr...

— Sînt saturnieni.

— Saturniani?

— Nu, saturnieni.

— Ce-i asta?

— Locuitori de pe Saturn.

— Care Saturn?

— Planeta.

— Ce planetă?

Zdrențărosul scuipă.

— Nu știi nimic.

— Ah, nebunule, le încurci pe toate. Hai, explică-mi, cum e?

— Sînt obosit, n-am poftă să vorbesc. Mi-e foame. Te rog dă-mi un *real*.

Cuti se distra.

— Mai întîi povestește-mi despre lucrurile alea.

— E greu, nu înțelegi nimic.

— N-are importanță.

Căposu, care-și curățise pantofii la lustragiul din colț, se apropie uitîndu-se la dunga impecabilă a pantalonilor săi foarte bine călcați și atît de scrobiți, încît păreau de carton. Avea un cap enorm și privea chiorîș cu un singur ochi.

— Mă Căposule, vino-ncoa. Tu știi ce-i o planetă?

— E o muncă?

— Nici o muncă. Nebunul spune că indivizii ăștia vin de pe o planetă de acolo...

— Care indivizi?

— Indivizii ăştia... Indivizii despre care tot vorbeşte maestrul.

— Nu ştiu nimic despre ei.

Cuti îi făcu cu ochiul.

— Ce prost eşti, Căposule ! Adevărul e că nu degeaba-i maestrul maestru.

Zdrenţărosului îi zburaseră gîndurile în spaţiile siderale, dar cotul pe care i-l trase Cuti îl readuse la realitate. Privirea îi era tulbure şi sudoarea îi şiroia pe frunte.

— Ei, nebunule, ce-i cu tine ?

Căposu zăngăni monedele în buzunar.

— Nu vezi, moare de foame.

Cuti îşi drese glasul.

— I-am promis un *real* ca să mănînce o friptură.

— De ce nu i-l dai ?

— Mai întîi trebuie să-mi povestească despre lucrurile astea. Că doar n-o să i-l dau pe gratis !

Căposu zăngănea mai departe monedele în buzunar.

— Ce-i, nebunule ? Numără, sînt zece bîştari. Pentru zece bîştari îţi inventez pe loc o poveste.

Zdrenţărosul puse mîinile pe genunchi.

— E-n regulă, dar trebuie să-mi dai cele zece centime.

— Desigur, maestre.

Căposu luă o ladă, trecu degetul peste ea ca să vadă dacă nu e murdară şi se aşeză. Zdrenţărosul îşi sprijini capul de perete.

— Cerul, începu să spună, nu-i cum vă închipuiţi... Cerul nu-i decît o perdea.

— Şi ce se află dincolo de cer ? întrebă Căposu privindu-şi pantofii.

— Spaţiu.

— Ce culoare are spaţiul ăsta ? întrebă Cuti.

— N-are culoare. Spațiul este complet negru, pentru că n-are lumină, nici atmosferă care s-o reflecte. Dincolo de atmosfera terestră, cerul e negru, deși soarele strălucește. Soarele este o stea, și cerul e plin de stele...

— Cum o să fie soarele o stea ! exclamă Cuti. Soarele e soare, și stelele...

— Soarele este o stea. O stea pe care o numim Soare. Stelele ce se văd noaptea sînt sori...

— Zău că nu înțeleg, spuse Căposu. Lasă asta, vorbește mai bine de arătările alea. De unde vin ?

— Nu sînt arătări, sînt oameni din altă lume.

— Ce lume ?

— Pămîntul este o lume, Marte alta, fiecare planetă este o lume. Înțelegeți ?

Cuti se scarpină în cap.

— Nu înțeleg o iotă.

— Mă Năiucă, îi spuse Căposu, da' prost mai ești.

— Da' tu, mă Căposule, știi ceva despre toate astea ? Ia spune-mi ! Ce-i o planetă ? Să te văd ! Nu știi nimic !

Zdrențărosul interveni :

— O să vă explic.

Căposu se ridică dintr-o săritură.

— Da' eu știu, mă, într-adevăr. Pămîntul este o planetă, asta-i ! E sau nu așa, nebunule ?

— Da, Pămîntul este o planetă.

— Vezi ?

— Știi fiindcă ți-a spus maestrul.

— Niciodată n-am vorbit cu el despre asta.

Doi sau trei oameni care treceau pe acolo s-au apropiat să asculte ; Căposu îl apucă pe unul din ei de cămașă.

— Întreabă-l pe Cheo, dacă nebunul mi-a spus ceva despre asta. Uite-l pe Casquete (Scufie) și pe Pata (Labă), întreabă-i și-o să vezi.

— Ce se întîmplă ? întrebă Labă.

— Nimic, răspunse Cuti, ăsta crede mereu că știe mai mult decît ceilalți.

— Dar care-i chestia ? întrebă Cheo, și Cuti spuse că-i vorba despre planetă. Cum planetă ? Ce-i asta ?

Scufie își făcu loc și spuse că stelele sînt planete. Zdrențărosul îi explică că unele stele sînt planete.

— Și celelalte stele, întrebă el, ce sînt atunci ?

— Sînt stelele adevărate, răspunse zdrențărosul. Dintre aceste punctișoare ce strălucesc noaptea, unele sînt planete și altele stele.

Tăcură cu toții o clipă.

Căposu scuipă și spuse :

— Da, există planete și stele. Luna este o planetă.

— Luna este un satelit, îl corectă zdrențărosul.

Cuti rîse.

— Nu știi nimic. Auzi, să spui că Luna e o planetă ! Ce prostie !

— Nici tu nu știi nimic, Nălucă.

— Îi cîntă în strună nebunului, comentă încet Cheo cu Labă.

Dintr-o dată spuse :

— De ce nu-l chemăm pe Orlandito ?

— Pentru ce ? întrebă Cuti.

— El știe o grămadă din lucrurile astea. N-ați aflat ?

— Ce anume ? întrebă Labă.

Căposu se plesni atunci peste frunte, se întoarse spre zdrențăros și-l scutură de braț.

COLECȚIA CODRUL

— La dracu, nebunule, uitasem ! Tu nu știi că Orlandito trăiește cu una din arătările astea despre care vorbești tu...

Zdrențărosul privi neîncrezător grupul. Presimțea că o să urmeze gluma ce va sfîrși ca întotdeauna cu aprinderea unui exploziv înăuntrul lăzii pe care stătea el.

Scufie și Labă rîdeau scărpinîndu-și picioarele.

— Ce s-a întîmplat, Cheo ? întrebă Cuti.

Cheo îl împinse pe Căposu.

— Spune tu !

Căposu puse o mînă pe umărul lui Cuti, se uită de jur împrejur și spuse ca în secret :

— Măi băieți, ascultați, se spune că Orlandito trăiește cu o marțiană... Pe maică-mea, băieți ! El singur mi-a spus. Zice că a venit într-o farfurie zburătoare... zău, mă !

Labă se despărți de grup bătînd din palme.

— Ha, ha, ha ! Mă iei drept tîmpit, mă ? Pe mine ?

— Labă, să-mi moară babaca dacă nu-i adevărat. El singur povestește peste tot. Douăzeci de persoane l-au văzut cu ea. Pe cuvîntul meu, Labă ! Întreabă-l pe Paco cînd o să-l vezi ; el a văzut-o pe tipă. Zice să-i roșie și transparentă și că e nebună după Orlandito. Mamă Doamne ! Credem că știți. Tu nu știai, mă Năluca ?

Zdrențărosul deveni foarte serios.

Cuti izbucni în rîs.

— Te-a tras pe sfoară ! îi spuse, dîndu-i o palmă în spate. Și tu l-ai crezut ? Ce prost ești !

— Nu, nu cred nimic ! Dar nebunul vorbește mereu despre arătările astea... Spune că-i adevărat că se află aici. Și-apoi, Orlandito nu-i trage pe sfoară pe prieteni... Pe cuvînt că eu nu știu. Ascultă, nebunule, tu crezi toate astea ?

Zdrenţărosul era palid.

— Nu trebuie să glumiţi cu lucrurile astea, răspunse.

— Nimeni nu glumeşte, nebunule, îi răspunse Cheo. Mie mi-a povestit Paco. Zicea că e o femelă foarte frumoasă, care pare un înger.

— O să pară un demon, spuse Căposu.

Zdrenţărosul repetă :

— Nu trebuie să glumiţi cu asta.

— Fii liniştit, nebunule. Cine glumeşte ? E adevărat, mă ? Nu spui chiar tu că aceste arătări sînt aici ? Se află aici.

Scufie îşi scărpină bărbia.

— Mă băieţi, de ce nu-l chemăm pe Orlandito ?

— Să spună el singur dacă-i adevărat sau nu. Ce ziceţi ? Să-l chemăm ?

— Da, da, spuse Labă. O să-l caut, e în barul din colţ.

Fugi spre colţ. Zdrenţărosul profită de ocazie ca s-o şteargă.

— Unde-i nebunul ? întrebă Cheo uitîndu-se în toate părţile.

— Uite-l acolo, strigă Cuti. Nebunule !

Scufie alergă şi-l ajunse din urmă cînd dădea colţul pe strada Luz. Îl aduse înapoi aproape în brînci.

— Adu-l aici, spuse Cheo, că îndată vine şi Orlandito.

Labă venea vorbind cu Orlando şi arătînd spre nebun şi spre cer. Orlando îl evita pe Labă pentru că mirosea şi era murdar de parcă ar fi stat sub pămînt, în timp ce el era îmbrăcat ca de obicei cu hainele albe din dril 100, lustruite de atîta călcat. Se apropie cu un pahar de bere în mînă şi cu ochii injectaţi, pe jumătate închişi.

— Ascultă-mă, Orlandito, zise Cuti, aud că umbli cu o marțiană... Uite-l pe nebun. Spune că nu trebuie să glumiți cu lucrurile astea. Nu-i așa că nu glumești ?

— Mie mi-a povestit Paco, precizează Cheo. E adevărat, nu ?

Orlando sorbi o înghițitură de bere.

— Da, e adevărat, dar de ce vă agitați cu toții ?

— Se spune că e roșie, răspunse Scufie.

— Ca o pătlăgea, mă, explică Orlando zîmbind.

Labă îl privi uimit.

— Se mai spune că are aripi și e transparentă.

— Și că pare de cristal, adăugă Cuti.

— Da, băieți, și ce-i cu asta ? E o gagică. Ce importanță are dacă-i roșie sau verde sau galbenă. Am cunoscut femei de toate culorile și de toate formele.

— Dar o marțiană ! exclamă Scufie.

— Pentru că Havana mi se părea prea mică, mă, răspunse Orlando.

Labă comentă cu Cuti.

— Frățioare, adevărul e că Orlandito e mai nebun decît nebunul.

Și Cuti adăugă :

— A încurcat-o rău.

Zdrențărosul înaintă, își drese glasul zgomotos, scoase o grămadă de hîrtii murdare pe care le ținea într-unul din buzunarele sacoului și se îndreptă spre Orlando.

— Dumneavoastră spuneți că trăiți cu o ființă din altă lume ; ați putea s-o descrieți ? Cum e ?

— Ce-i cu nebunul ăsta ?

— Te întreabă cum e tipa, mă frățioare, interveni Cuti. El știe o mulțime din lucrurile astea. Spune-i, spune-i cum arată.

— Da, da, adăugă Căposu, ştie şi ce-i o planetă. E adevărat, nebunule, că ai studiat lucrurile astea ? A înnebunit din cauza asta. E nebun de atîtea cîte ştie.

— Cum arată ? întrebă din nou zdrenţărosul.

— E foarte frumoasă, maestre. Nu ştiu... e ceva aşa...

— Ei, cum e, mă ? întrebă Labă.

Orlando îşi aranjă cămaşa şi îşi controlă dunga pantalonilor. Se îndepărtă puţin de grup, ca să nu-l murdărească ceilalţi. Închise ochii şi spuse de parcă ar fi încercat să reînvie o viziune minunată :

— E un nor de parfumuri, suavă... înaltă... Se mişcă ca un mic animal. Dintr-o dată, deschise ochii. Băieţi, e o zeiţă !

— E îngrozitor de beat, spuse Labă.

Zdrenţărosul îl privi drept în ochi.

— Din ce planetă e ? De unde vine ?

— În fine... răspunse Orlando mîngîindu-şi bărbia, ea spune că vine de pe Lună, de acolo de sus... A venit să mă caute într-o farfurie zburătoare, e o saturniană.

— Ce este ? întrebă zdrenţărosul.

— Da, bătrîne, o saturniană. Nu se numesc aşa femeile marţienilor ?

Individul cu sacoul negru încercă să descopere în ochii lui o umbră de glumă.

— Saturnienii sînt locuitorii planetei Saturn. Au venit pe Pămînt ca să stabilească o bază pe Lună.

Ceilalţi ascultau în tăcere şi se distrau cu lucrurile spuse de nebun şi de Orlandito. Labă îi dădu cu cotul lui Scufie, şi Scufie Căposului care încetă să rîdă.

Orlando sorbea berea. Dintr-o dată spuse :

— O cheamă Yarnoo.

Zdrenţărosul scoase un ţipăt.

— Cum ? Cum ai spus ?

— Yarnoo !

— Mamă Doamne, ce nume ! exclamă Scufie.

Zdrenţărosul căută cu frenezie printre hîrtiile sale şi scoase una din ele. O citi şi apoi spuse :

— Nu poate fi aşa. De unde ştiţi ?

— Ea mi-a spus.

— Nu se poate ! Îi tremura vocea.

— Cum să nu se poată ! Ce-i cu individul ăsta ? O cheamă Yarnoo, e o saturniană, e gagica mea !

Zdrenţărosul gîfîia :

— Vă rog, îi spuse, vă rog să-mi explicaţi. De unde ştiţi toate astea ? Eu cunosc foarte bine aceste lucruri, spuse el arătîndu-i hîrtiile şi apropiindu-se de el. Vedeţi hîrtiile astea ? Aici am notat totul. Chiar şi diferite nume, şi... şi pe una din ele o cheamă întocmai... Yarnoo !

— E gagica mea.

— Femeia dumneavoastră ?

— Da, şi e moartă după mine... Nebună după mine.

Zdrenţărosul tremura, ochii îi ieşiseră din orbite ; se apropie mai mult de el şi Orlando se dădu înapoi.

— Ei sînt ! exclamă zdrenţărosul. Dar ei... ei nu pot...

Orlando îl opri cu un gest al mîinii.

— Nu te apropia prea mult că ai să mă murdăreşti. Ce-i cu zdrenţărosul ăsta ?

— Ea... ea a venit în ultima expediţie. Au o bază pe Lună. Sînt fiinţe superioare ! Şi spuneţi că ea... că ea şi dumneavoastră... ? Nu !

— Da, mă, e gagica mea !

— Asta-i o calomnie infamă. O creatură sublimă nu poate... Nu ! Sînteţi un mizerabil. Un mincinos !

Se aruncă asupra lui şi-l apucă de reverul hainei. Orlando privi cu oroare mîna aceea murdară şi plină de

grăsime de pe costumul său alb, de curînd scos de la curățătorie, vederea i se înceţoşă şi-i trase o palmă. Zdrenţărosul se rostogoli pe jos şi căzu peste lăzile de bere.

— L-a omorît ! spuse Cheo.

Labă fugi spre el şi-l ajută să se ridice ; îi curgea sînge din nas.

— Minciună ! strigă zdrenţărosul cu glas stins.

— Priviţi, strigă Orlando, ştergîndu-şi pata de pe rever. Apucă furios paharul cu bere şi-i dădu un pumn lui Labă. Tu eşti vinovat !

— A înnebunit ! spuse Scufie.

Cuti se îndepărtă de el şi strigă :

— Puneţi mîna pe Orlandito !

— Prinde-l că-l omor ! exclamă Labă.

Scufie şi Cheo îl prinseră pe Orlando, dar el reuşi să-l lovească pe zdrenţăros în burtă. Zdrenţărosul se aplecă şi vomită un lichid verzui.

În această clipă apăru Yarnoo.

Nimeni n-a ştiut cum ajunsese, dar se afla acolo şi era într-adevăr roşie şi strălucitoare. Orlando se smulse din strînsoare, Labă o luă la fugă, urmat de Scufie şi Cheo, care ţipau. Cuti şi Căposu înmărmuriră privind-o. Zdrenţărosul se ridică în picioare şi o văzu. Chipul i se lumină dintr-o dată.

— Dumnezeule ! exclamă. Un saturnian !

Şi leşină.

Orlando îşi reveni din uimire şi deveni arogant.

— Ascultă-mă, îi spuse lui Yarnoo, ţi-am spus să nu te mişti din cuşcă. Ce cauţi aici, fetiţo ? Să vedem dacă îţi merge cu mine. Şterge-o acasă !

Ridică o mînă, dar mîna îi rămase congelată în aer. Apoi simţi că-l învîrte cineva şi-l izbeşte de un perete.

Căposu și Cuti îl văzură pe Orlando învăluit de o rafală, apoi zburînd și izbindu-se de perete în mod inexplicabil. Apoi rafala, care era de fapt Yarnoo mișcîndu-se, se aplecă peste zdrențăros, îl ridică în picioare, îl trezi din leșin, și apoi se înălță spre cer cu un șuierat, totul petrecîndu-se într-o secundă.

Căposu și Cuti se priviră, aveau mîinile încleștate și erau palizi de uimire.

— La naiba ! exclamară.

îngerul copilului

Tatăl îşi aşează băiatul pe genunchi şi-i spuse :
— Am să-ţi povestesc o poveste despre saturnieni.
— Ce-i un saturnian, tăticule ?
— Ai să afli îndată, şi ai să mai afli, băiatul meu, că în viaţă trebuie să deschizi bine ochii. Ascultă :

Într-o duminică după-amiază, copilul sta la poartă şi privea strada însorită şi pustie. Seara se lăsa ca o perdea groasă, şi el se ghemuia tot mai mult, contemplînd singurătatea şi liniştea care erau aceleaşi în fiecare duminică. Cînd începu să se simtă într-adevăr singur şi trist, apăru pe cer o sferă ca un imens balon de săpun. Copilul fugi spre mijlocul străzii şi urmări cu privirea rotirile lente ale acelui balon ce creştea mereu. Crescu pînă ajunse la un diametru de aproape trei metri, de aceea era foarte aproape de el şi coborî uşor pe pavajul străzii, chiar lîngă el.

Din sferă coborî un saturnian.

Era foarte înalt şi zvelt, cu ochii mari, negri, şi pielea roşie, strălucitoare, acoperită de nenumărate băşicuţe colorate.

Două fasicole de lumină galbenă porneau în direcţii opuse din mijlocul craniului, ca nişte antene de insectă.

Colecţia

Cînd coborî din sferă și luă contact cu atmosfera terestră se desprinse din trupul său un șuierat slab.

Copilul nu păru nici o clipă că se sperie de înfățișarea lui.

Și amîndoi se priviră calm, drept în ochi ; se priviră de parcă s-ar fi cunoscut din totdeauna.

Saturnianul înaintă spre copil.

— Bună ziua, îi spuse.

— Bună ziua, răspunse copilul.

Saturnianul îi arătă balonul său imens, sfera lui zburătoare, și-l întrebă :

— Nu vrei să mergi cu mine ?

Ochii copilului străluciră de bucurie, dar își aminti ceva și se încruntă.

— Nu pot... Ezită un moment și adăugă : Sînt pedepsit.

— De ce ești pedepsit ?

Era cît pe ce să spună o minciună, dar privirea saturnianului îl opri.

— Oh... Am spart ceva și m-au pedepsit.

— Ce ai spart ?

— Un pahar. Dar fără să vreau...

Saturnianul făcu un gest pe care copilul nu-l înțelese.

— Și pentru asta te-au pedepsit ?

— Da, tata m-a bătut și m-a pedepsit. Și mi-a spus să nu mă mișc de aici.

— Hm, exclamă saturnianul și păru că zîmbește. Ascultă, să facem ceva...

— Da, spuse copilul, cu ochii luminîndu-i-se din nou de bucurie.

— Uite despre ce-i vorba, continuă saturnianul. Am să învențez un copil ca tine. Îți va semăna întru totul și-l vom pune în locul tău. Asemănarea va fi atît de

perfectă, încît tata n-o să observe înlocuirea, n-o să-şi dea seama de nimic ; nimeni nu-şi va da seama. Şi noi o să putem pleca. Ce zici ?

Copilul îl privi fascinat pe saturnian.

— Dar cum ai să faci ?

— Foarte simplu : priveşte.

Şi, în faţa ochilor uimiţi ai copilului, apăru în uşa sferei alt copil foarte asemănător cu el.

— Oh ! exclamă el. E la fel ca mine.

— Dar e un robot...

— Un ce ?

— Un ro... E o marionetă. O marionetă ce seamănă mult cu tine, nimic altceva.

Şi marioneta, foarte asemănătoare cu copilul, se duse şi se aşeză în faţa porţii, îşi sprijini bărbia pe genunchi, îşi cuprinse picioarele cu mîinile şi luă o înfăţişare foarte tristă ; înfăţişarea copilului dinaintea sosirii saturnianului.

— Şi acum, spuse saturnianul frecîndu-şi mîinile, ne vom plimba şi vom vedea multe lucruri...

— Unde vom merge ? Prin cer ?

— Dacă vrei o să mergem prin cer.

— Şi vom putea zbura foarte sus deasupra mării şi, de asemeni, pînă la ţară, să vedem toate animalele ?

Saturnianul zîmbi. Şi zîmbetul lui avea ceva misterios...

— Vom putea, răspunse el, dacă asta e dorinţa ta.

— Şi o să zburăm tot timpul şi nu va mai trebui să mă întorc să mă spăl pe faţă şi să mă culc ?

— N-o să mai trebuiască... Niciodată n-o să mai trebuiască, spuse el, şi-i arătă marioneta, robotul. Celălalt va face totul în locul tău.

Privi puţin îngrijorat în jur şi-l întrebă :

CASA

— Plecăm ?

— Da, răspunse copilul fugind spre balon.

— O clipă, îl opri saturnianul. Dă-mi mîna, te-ai putea rătăci foarte uşor acolo înăuntru.

— O, nu, rîse copilul. Cum aş putea să mă pierd într-un loc atît de mic ?

— Să nu crezi asta. E foarte mare. Ai să vezi.

Şi apucîndu-l de mînă intrară amîndoi prin deschizătura sferei.

Primul lucru pe care îl văzu copilul a fost o imensă vale, unde erau tot felul de animale vii şi diferit colorate, şi îndată după ce străbătură valea, care părea nesfîrşită, ajunseră într-un oraş ca de jucărie ce plutea în cer.

Copilul era uimit şi nu înceta să-i pună întrebări tovarăşului său de drum.

— Ţine-te bine că zburăm, îi spuse saturnianul.

Zburară foarte sus.

Şi copilul văzu mulţi copii ca el, mii, milioane de copii, care de asemeni zburau, şi strigau de bucurie, şi se jucau în aer, în oraş, singuri sau însoţiţi de alţi saturnieni.

— Ascultă, spuse copilul ciudatului său tovarăş de drum, nu ştiam că un balon de săpun e atît de mare şi de frumos pe dinăuntru. Aşa sînt baloanele de săpun ?

— Nu cred. Asta e un balon special.

Copilul îl privi serios în ochi.

— Eşti un înger !

— Un ce ? întrebă saturnianul.

— Un înger, repetă copilul. Un înger din cer, un înger al lui Dumnezeu. Nu ştii ce-i un înger ?

— Nu știu. Dar oricum, dacă ți se pare, atunci sînt înger. Și eu vin din cer. De acolo, de foarte departe, de pe planeta Saturn.

— Ce-i o planetă ?

— O planetă e.... Ei bine, o planetă e ceva ca și balonul meu de săpun...

— A, spuse copilul. Și acum unde mergem ?

— În orașul copiilor, răspunse saturnianul și acceleră zborul prin nori.

Cînd ajunseră în oraș, saturnianul îi spuse :

— În orașul ăsta te poți juca tot timpul. Și poți mînca tot ce poftești, și poți fuma pînă te faci verde de atîta fum tras în piept. Îți poți murdări haina, și poți sări și striga cît dorești. Acest oraș atît de frumos este al copiilor și este făcut tot din bomboane. Și aici sînt milioane de copii care se vor juca cu tine. Toți copiii de pe Pămînt sînt acum aici. Tu erai singurul care lipsea.

Saturnianul privi spre oraș și-și frecă mîinile mulțumit. Un nor întunecat trecu prin fața ochilor săi.

— Du-te și te joacă, adăugă el. Mai tîrziu o să venim să vă luăm.

Și dispăru între norii din ce în ce mai deși și mai negri.

Copilul alergă fericit spre oraș și se jucă cu toți copiii din lume, și mîncă dulciuri și înghețată pînă se sătură.

Cînd se făcu noapte, cerul se umplu de zgomote îngrozitoare, și copiii descoperiră îngroziți, încetul cu încetul, că trupurile lor se schimbaseră, că semănau acum cu niște mici animale. În loc să strige, mugeau sau răgeau ca măgarii, sau behăiau ca oile, sau nechezau ca mînjii, sau guguiau ca gîștele, sau orăcăiau ca broscuțele.

Copilul începu să behăie și să plîngă înfricoșat ; voia să strige, dar behăia.

COLECȚIA

În acest moment apăru saturnianul, încruntat și diabolic. Izbucni în rîs.

— Totul e în ordine, spuse el. Ești transformat într-o frumoasă oiță. Plîngi ca să te întorci acasă ? Dar nimeni nu te va mai iubi, nici chiar părinții tăi. Acum ești bun doar ca să fii mîncat, ca și toți ceilalți copii de pe Pămînt. Acolo sînt roboții care îi înlocuiesc. Știi ce se va întîmpla cînd roboții vor crește ?

Din cer coborau niște îngrozitoare mașini negre, cu clești mari, ca să-i înșface pe copii.

— Să mergem, ordonă saturnianul uneia din mașini, luați-l pe ăsta. În ogradă cu el !

Mașina hurui, scoase de peste tot vapori și foc și se apropie greoaie de copil.

Cleștele ei gigant se ridică foarte încet deasupra capului său. Se legănă o clipă sus și apoi căzu brusc, șuierînd.

— Mamă ! strigă copilul și fugi plîngînd spre hol.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă ea.

— Mi-e frică, scînci copilul. Nu vreau să stau singur în camera întunecată. Mami, mami, o să mă ia saturnienii !

Mama se întoarse clocotind de furie către soțul ei care citea liniștit și țipă la el :

— Dobitocule ! Cînd o să încetezi să-i povestești copilului înainte de culcare aceste povești îngrozitoare ?

Și apoi, mîngîindu-și copilul pe cap, îi spuse :

— Lasă, copilașul meu, saturnienii nu există. Sînt povești de-ale tatii. Fii cuminte, merg să stau cu tine.

Dar cînd intrară în odaie, copilul descoperi două antene lungi ce se mișcau încet pe capul mamei sale.

— E bine... îi spuse Doo lui Oaj, după ce-i citi unele fragmente din cartea sa despre pămînteni. Dar... mi se pare că abuzezi de nume fantastice... de terminologii neobișnuite, de fapte absurde.

Se rezemă de speteaza scaunului și continuă :

— De exemplu, este absurd ca un oraș să existe pe suprafața unei planete. Orașele se construiesc sub pămînt ; în acest cadru pot exista unele variații, dar totdeauna cu o limită... rezonabilă. Și apoi, cititorul se plictisește de atîtea nume ciudate : un oraș care se numește *Havana,* un om care se numește *Pedro,* o băutură care se numește... *Bacardi.* În loc de tuneluri spui că sînt... *străzi* ; și toate acele *cămăși, pantaloni, mustăți...* În sfîrșit, sincer vorbind, mi se pare că abuzezi...

Oaj suspină și se uită la paginile lui.

— Ei bine, am încercat să creez o lume, să-i dau autenticitate... Și dacă într-adevăr sînt oameni pe Pămînt, lumea lor trebuie să fie așa cum o descriu eu. Nu știu de ce, dar trebuie să fie așa.

Doo zîmbi.

— Ah ! exclamă, ți-a șoptit la ureche o păsărică, așa-i ?

Oaj se miră.

— Ascultă-mă, ce înseamnă... *păsărică* ?

cele o mie de nopți

Navele discoidale ale saturnienilor mai străbătură încă o noapte orașul.

O explozie ce a răsunat deasupra golfului anunțase cu cinci ceasuri în urmă ora nouă.

Străzile erau pustii, sau aproape pustii, și foarte puțini oameni ridicau privirile spre cer, deoarece nu se putea vedea nimic pe un cer întunecat, fără lună și stele. Doar un zdrențăros cu un sacou uzat se plimba pe străzi și se oprea din cînd în cînd pentru a privi în sus.

În noaptea aceea fără lună și stele, oamenii de pe Saturn zburau în navele lor, cu ochii ațintiți asupra ecranelor de observație. Studiau fiecare colț al orașului; nimic nu scăpa ochilor lor imenși și miliardelor de aparate extrem de complicate de care se foloseau.

Zburau foarte jos deasupra clădirilor din Havana.

În aceste nave se aflau Ig, pilot mecanic, biolog, astrofizician etc., Ahd, astronom, și Dug, căpitanul navei Cc-oo. În alte părți ale lumii întunecate, așezați în fața ecranelor cu lumini negre ale navelor, zburau Uj, căpitanul navei principale OIc-oo și șeful expediției, Mha, Del și Oo, astropsiholog.

Ir, Om, Croo, Root și Crihz, astrobotanista, zburau și ei deasupra altor părți ale lumii, însoțiți de roboți

electronici, de mii de roboți de toate dimensiunile și formele.

Navele aproape invizibile, învăluite în lumini negre, zburară jos în noaptea aceea la fel de întunecată ca toate celelalte nopți alese pentru zbor. La momentul potrivit, au coborît de pe nave în costumele lor roșii de scafandru și au pătruns pe ascuns în case, în fabrici, în magazine, în cinematografe, în biblioteci.

La revărsatul zorilor, flotila de observație se întorcea pe Lună cu o prețioasă încărcătură de filme, însemnări, înregistrări, fotografii, cărți, obiecte, planuri, și membrii ei s-au închis timp de luni de zile cu tot acest material în laboratoarele de pe baza lor.

Întîlnire

Doi oameni traversează strada privind cerul și sînt gata să se ciocnească.

E noapte.

O siluetă roșiatică și strălucitoare a zburat deasupra lor.

— Ce-a fost asta ? întreabă unul din ei.

— Un saturnian, răspunde celălalt.

Cei doi indivizi se privesc în liniște un moment.

— Ce-ați spus ?

— Am spus că era un saturnian.

Îl privește distrat și continuă :

— Saturnienii pot zbura liniștit în atmosfera noastră. N-ați văzut niciodată de aproape pe unul din ei ? Se văd mereu, mai ales în nopțile foarte întunecoase, ca asta. Ne studiază, domnul meu, ne studiază ! Nu vi se pare fantastic ? Ființe din altă lume aici pe Pămînt, la Havana... Ne studiază, ca să cunoască gradul nostru de inteligență și să vadă în ce fel pot stabili cu noi o legătură de...

— Un moment ! îl întrerupse celălalt. Despre ce vorbiți ?

— Despre sa-tur-ni-eni.

— Satur... ce ?

— Nieni... Saturnieni, prietene. Oameni de pe planeta Saturn. E bine să vă informați despre asta. Pe ce lume trăiți ? Au o bază pe Lună, acolo, acolo sus... Și în fiecare moment... În fiecare moment pot pune stăpînire pe orașele noastre ! Bum ! Așa, deodată. În realitate se află deja aici, dar se ascund și se folosesc de trucurile cele mai de necrezut ca să ne supravegheze bine de aproape... Îi poți întîlni unde te aștepți mai puțin. E nemaipomenit cum știu să se transforme în lucruri...

— Ajunge, i-o reteză interlocutorul său. Nu se poate !

— Totuși așa-i !

— E imposibil.

— Vă spun că așa-i.

— Nu ! neagă acesta.

— Ba da, afirmă celălalt.

— Nu se poate !

— Dar așa-i ! strigă celălalt și plecă în goană.

Oaj era într-o asemenea stare sufletească, încît cînd plecă de acasă o îmbrăţişă şi o sărută pe bătrîna şi slinoasa lui portăreasă.

Cx-oo I, primul satelit artificial al lui Saturn, se plasase pe orbită.

Oaj nu-şi încăpea în piele şi se lăudă toată dimineaţa la slujbă. N-o să mai spună cînd îl vor vedea trecînd: „Iată-l pe nebunul de Oaj, cel care scrie literatura ştiinţifico-fantastică". Acum îl vor respecta...

cmul de ştiinţă diabolic

Un om de ştiinţă diabolic a inventat un monstruos tun atomic, ca să bombardeze Luna, locuinţa saturnienilor.

L-a botezat Hercule I.

Din fericire (nu ştiu ce fel de fericire) a fost primul şi ultimul Hercule.

Cineva a protestat, altcineva şi-a ridicat glasul şi a condamnat acea monstruozitate numită Hercule, dar cine o să-i dea importanţă unui zdrenţăros oarecare, unui nebun ?

— Au venit de pe Saturn, spusese omul de ştiinţă la televizor, şi s-au ascuns pe satelitul nostru, şi şi-au construit acolo bazele lor atomice ca să ne distrugă şi să stăpînească planeta. Dar am descoperit planurile lor groaznice. Şi tunul meu va pune capăt barbariei lor.

Şi, într-adevăr, în aceste momente, Hercule I intra în acţiune, bombardînd Luna şi gonindu-i pe saturnieni.

Exploziile nucleare au distrus totul.

A dispărut laboratorul Dhil-o, construit de saturnieni pentru a studia omul, şi de asemenea a zburat şi laboratorul Cyx-t.

A dispărut toată baza.

Şi, din nenorocire, din foarte mare nenorocire, a dispărut şi Luna (frumoasa şi alba Lună), şi apoi Pămîntul,

și din fericire a dispărut și diabolicul om de știință.

Oaj încetă să scrie și se scărpină în cap.

— Cum să continui acum ? se întrebă.

Rupse hîrtia într-o sută de bucăți și bucățile se împrăștiară.

Se îndreptă spre fereastră, o deschise și rămase acolo să-l răcorească briza.

Doi oameni traversau tunelul.

Unul dintre ei, care purta *dil* albastru și *onm* auriu, spunea :

— ...Și profesorul Ajk a inventat atunci un tun atomic cu care să bombardeze Titan...

— De ce ? întrebă celălalt.

— Pentru că cei de pe Jupiter își construiseră acolo baze atomice ca să distrugă planeta Saturn.

— Ah... Unde se vinde romanul ăsta ?

Cel care purta *onm* auriu deschise brațele.

— Peste tot.

— Cum se numește autorul ?

— Orlando.

Oaj închise deodată ferestrele.

„Am nevoie de o înghițitură de *mirma* !" gîndi el.

— Şi ce înseamnă acest cuvînt atît de neobişnuit ?

Cei doi oameni se îndreptau spre tunelul Df.

— E pseudonimul cu care paleontologul Mnje îşi semnează romanele ştiinţifico-fantastice. Ciudăţenii de-ale scriitorilor.

— Orlando. Merge !

wolfgang amadeo mozart

Saturnienii s-au întîlnit pe baza de pe Lună.

— Să auzim asta, spuse Uj, arătînd o mică rolă cu bandă transparentă, uşor albăstrie. E *muzică* !

— Şi ce înseamnă *muzică* ? întrebă Xyrla.

— *Muzica,* explică Uj, în dicţionarele terestre înseamnă arta de a combina în aşa fel sunetele, încît să devină agreabile auzului, să delecteze pe cei care ascultă. Aici am o *sonată de Mozart...*

— Ce înseamnă *Mozart* ? întrebă Dielma.

— Este numele unui muzician care a murit de mult şi pe care pămîntenii se pare că-l adoră. Să vedem... pardon, să auzim de ce.

— Ah, spuse Yert, şi ce înseamnă... *sonată ?*

— *Sonata* e o operă muzicală compusă din diferite părţi. Din *alegro, adagio, andante,* şi un final foarte săltăreţ, la care se adaugă uneori un *menuet* sau un... *scherzo.*

— Dar... nu înţelegem nimic ! protestă Dug.

— Ei bine, spuse Uj, o să studiaţi toate aceste lucruri. Important e să ascultăm acum *muzică.*

O mică rolă se derulă pe un fel de disc stacojiu, ce se învîrtea în interiorul unui aparat acoperit de o reţea complicată de tuburi flexibile şi strălucitoare.

Cînd banda se termină, tuburile oscilară uşor. Toţi observau mişcarea aparatului, aplecaţi în faţă pe scaunele lor pneumatice şi foarte atenţi.

Aparatul aruncă un fascicul de lumină galbenă prin conul superior, apoi lumina coborî alunecînd încet de-a lungul pereţilor impalpabili ai cabinei acustice şi formă un cerc luminos în jurul ascultătorilor, un cerc izolator împotriva sunetelor din exterior. Atunci răsună prima notă, apoi alta şi alta. Notele se adunară şi se împrăştiară în toată încăperea.

— Oh ! exclamă Uj, uimit.

— Frumos ! spuse Zyrla, cu un firicel de glas emoţionat din cauza acestei muzici ciudate ce-i răsuna în urechi.

— Grandios ! mărturisi Yert şi-şi apăsă pieptul cu mîinile tremurătoare.

Banda transparentă, uşor albăstrie, s-a distrus complet, tot învîrtindu-se în ziua aceea, şi aparatul cu tuburi flexibile s-a deteriorat.

saturnienii de pe lună

„Marţienii au sosit
şi au sosit dansînd chachacha...“

E POSIBILĂ EXISTENŢA UNOR FIINŢE EXTRATERESTRE PE LUNĂ, anunţau ziarele.

„Se crede că fiinţe din spaţiu au instalat o bază pe Lună“, se auzea la posturile de radio.

Şi vînzătorii de ziare strigau pe toate străzile :

— Ediţie specială, marţienii pe Lună.

— Ultimele ştiri, sosirea marţienilor.

— „Lumea“, „Marina“ despre marţieni.

— „Ţara“, „Ţara“. Citiţi ştirile despre marţieni. Ultimele ştiri.

— Dă-mi „Ţara“.

— Dă-mi „Marina“.

— Dar ce-i asta ? Aici nu se spune nimic despre marţieni.

Omul citea nedumerit ziarul.

— E o înşelătorie. Nu există marţieni !

Oamenii vorbeau în grupuri peste tot, discutau, comentau, inventau, făceau presupuneri. Erau nervoşi, veseli, înspăimîntaţi, indiferenţi, uimiţi...

— Or fi adevărate toate astea ? se întreba cîte unul privind spre cer.

Altul de lîngă el dădea din umeri şi-i răspundea :

— Să nu crezi tot ce se spune. Oamenii își închipuie multe azi. Dacă marțienii ar fi pe Lună, cum se spune, ne-ar fi bombardat deja. Oamenii din spațiu nu așteaptă. Vin și distrug.

Paco auzi aceste ultime cuvinte și fugi spre barul Cabo, unde Orlando bea ca s-o uite pe Yarnoo, care îl părăsise.

Tonomatul cînta într-una cu voce plîngăreață :

Cămăruța e la fel
ca atunci cînd ai plecat
lumina-i aproape stinsă...

Orlando contempla abătut sticla de Bacardi. Era complet beat ; era atît de beat, încît aproape nu-i păsa de hainele lui. Avea chiar o mică pată pe costumul său de dril 100.

Paco intră ca un bolid.

— Mă, ai aflat ? l-a întrebat.

— Ce-i ?

Paco era livid.

— Mă, mă, ți-am spus !

Orlando bătu cu mîna în masă.

— Dar ce-i ?

— Ți-am spus s-o lași pe gagica aia !

Orlando suspină și ascultă placa cu voce plîngăreață :

...Radioul e acolo
unde l-ai pus
și acolo va rămîne
cum îți place țieee...

— Ascultă, mă, îi spuse Paco zgîlțîindu-l de umeri. Războiul interplanetar ! Ți-am spus, mă ! Marțienii au

aflat totul. Vin să ne atace ! Şi totul din cauza lui Yarnoo !

Orlando bău ce mai rămăsese în pahar şi exclamă :

— Toate sînt la fel, mă, la fel ! Croite din aceeaşi stofă !

Tăcu un moment, şi glasul îi tremură cînd spuse :

— S-a terminat totul, frăţioare !

Paco îl bătu cu palma pe spate.

— Trebuie s-o uiţi pe gagica asta, mă. Ştiam eu că gagica asta o să aducă nenorociri. Marţienii...

— Pst, am şi uitat-o ! Gagica asta nu înseamnă nimic pentru mine... Dar, ascultă-mă, trebuie să bei un pahar cu mine. Pancho, adu încă unu aici !

— Nu pot, mă.

— Cum ? Mă refuzi tu pe mine, prietenul tău ? Dar ce-are lumea azi ? Pancho, adu o bere aici.

— Nu aduce nimic, Pancho. Ascultă-mă, Orlandito, nu pot să beau, trebuie să fiu foarte treaz acum. Mulţi îmi datorează bani. Am să-i iau înainte să se întîmple ceva. Nu se ştie ce se poate întîmpla, mă. Tizii din cer sînt aici.

— Ei şi ce ? Să vină, băiete. Orlando îi invită la un pahar. Ascultă-mă, Pancho, cînd o să vină indivizii ăia... să-i serveşti ce ţi-or cere. Plătesc eu ! Şi nici o vorbă în plus, m-ai auzit ?

— Eu plec, spuse Paco şi ieşi în goană din bar.

Afară îl opri, apucîndu-l de cămaşă, un zdrenţăros cu sacou negru.

— Nu sînt marţieni, îi spuse. Sînt saturnieni !

Paco se eliberă din strînsoarea zdrenţărosului.

— Dă-mi drumul. Ce-i cu individul ăsta ?

— Ascultă-mă. Trebuie să-i primim bine. Vin să ne ajute. Sînt fiinţe superioare. Trebuie să oprim isteria

războiului ce plutește în aer... Toată lumea vorbește de războiul interplanetar. Nu ! Ascultă-mă, nu te duce, așteaptă...

Zdrențărosul rămase singur, cu zdrențele fluturînd în vînt.

Scoase o grămadă de hîrtii înnegrite pe care le păstra într-unul din buzunare, le contemplă un moment și apoi, suspinînd, le bagă din nou în buzunar și-și continuă drumul.

Mergea cu capul în jos pe străzi, murmurînd printre dinți : „Știam. I-am avertizat, dar nu m-au ascultat..."

Oamenii se strîngeau la colțuri privind spre cer. Zdrențărosul coborî pe strada Compostela și se opri în piața Arco de Belén. Ascultă comentariile și dădu din cap contrariat.

— De ce nu intervine poliția ? întrebă o femeie cu un copil în brațe.

Și cizmarul îi explica :

— Nu se poate face nimic. Nimeni nu li se poate împotrivi. Dacă cineva face ceva, atunci, bum ! și-l spulberă cu un glonte. Mai bine să ne supunem. Ca în filme. Cineva trebuie să li se supună. Nimeni nu li se poate împotrivi. Nici poliția, nici armata, nimeni. Nici bomba atomică !

— Dar ce vor, ce vor ? strigă altcineva.

— Să ne scoată de aici, să ne omoare... Să le rămînă totul. Sînt cruzi ; omoară pe toată lumea. Pe copii, pe toți. Vin cu o rază și fuuu ! gata. Într-o clipă distrug totul. Ard totul.

Curierul de la farmacie își împinse boneta spre spate și privi în sus.

— Da, șefule, acum da !

Și plecă cu motocicleta făcînd mult zgomot.

Băiatul care parca mașinile își scutură cîrpa din piele de căprioară și spuse :

— Nu încerc să mă gîndesc la toate lucrurile astea. Mai curînd totul e minciună. Și, dacă-i adevărat... atunci, ce putem face ? Prefer să mă omoare dintr-o dată, fără să-mi dau seama. Și pînă atunci, nu mă gîndesc. Dumnezeu știe cum sînt indivizii ăștia. Cine știe, poate sînt niște giganți de mărimea unei clădiri, sau poate sînt foarte mici, ca o furnică, și cad de sus cu milioanele... și te mănîncă !

Auzind aceasta o femeie scoase un țipăt.

— Nu vă neliniștiți, doamnă, spuse un bărbat care tocmai trecea pe acolo. Trebuie să fim pregătiți pentru orice.

— Vai, pentru numele lui Dumnezeu, domnule, spuse femeia.

— Doamnă, continuă bărbatul încet, liniștiți-vă, nu cred că ne vor face vreun rău. Probabil vin să ne viziteze doar, să vadă cum arătăm, înțelegeți ? Sau mai curînd au descoperit aur, ori diamante pe Lună, și au săpat mine acolo și nici nu le pasă de noi. Oricum, cel mai bun lucru e să nu ne preocupăm prea mult de asta și să ne continuăm viața ca și pînă acum. Ce-am putea face altceva ?

Zdrențărosul ridică atunci o mînă și interveni :

— Nu ne vor face nici un rău, zise el. Sînt ființe superioare.

— Ce se amestecă cetățeanul ăsta ! spuse cel care parca mașinile.

Zdrențărosul înaintă spre ei.

— Mă amestec pentru că știu, afirmă el energic. Și în afară de asta nu sînt marțieni, cum se zice. Sînt ființe de pe a șasea planetă, de pe Saturn. Și au venit

să ne studieze, să ne transmită cunoștințele lor și să încerce să ne ajute. Nu e război ! Nu sînt monștri, nici raze, nimic din toate acestea.

Își scoase hîrtiile și le flutură în aer adăugînd :

— Dovezile se află aici, în aceste hîrtii. Eu am vorbit cu ei. Și nu-i pentru prima oară că vin. De mii de ani vin aici.

Bărbatul care trecea pe acolo le făcu cu ochiul celor-lalți.

— Totul e posibil, spuse, și-și continuă drumul.

Cînd bărbatul dispăru pe strada Luz, oamenii nu-i mai dădură atenție zdrențărosului și se împrăștiară la treburile lor zilnice.

Zdrențărosul se uită la cer și îndată coborî privirea. Niște copii murdari și burtoși începură să-l privească culegînd pietre de pe jos. Deodată unul dintre ei ridică brațul strigînd :

— Pe el, pe nebun !

Și pietrele plouară asupra lui. Două ore mai tîrziu, strivit de lovituri, zdrențărosul zăcea prăbușit pe o bancă din parcul Fraternidad.

Doi bărbați discutau pe banca de alături.

— Ascultă-mă, Raúl, spunea unul, mi-e îngrozitor de frică.

Raúl rîse de el.

— Nu fi prost, Jorge. Lucrurile astea nu există. Singurii oameni care există, din fericire sau din păcate, sîntem noi. O să vezi că pînă la urmă totul este o alarmă falsă. Ca și acum cîțiva ani, cînd cu discurile zburătoare... Și oamenii credeau că vor fi invadați de marțieni. Cred că-ți amintești. Și nu s-a întîmplat nimic. Niciodată nu se întîmplă nimic.

BIBLIOTECA CENTRALĂ Cosmos

— Dar, ascultă-mă, insistă Jorge, mulți i-au văzut. Spun că sînt transparenți. Insecte enorme ca de cristal roșu... cu niște ochi așa. Și toate descrierile coincid. Nu se poate înșela toată lumea ! Pe de altă parte, de mult se spune că pe Marte există viață. Problema cu canalele... Trebuia să vină și ziua asta. Acum se află aici, nu-i o poveste ! Se spune la radio și în ziare. Sînt aici !

Zdrențărosul înclina capul, ca să nu-i scape un singur cuvînt. Uneori îi apărea pe buze un zîmbet vag. Alteori se strîmba neputincios.

— Vorbă să fie, spunea Raúl, sceptic. Curată isterie. Oamenii sînt în stare să vadă orice lucru. Sîntem o bandă de nevropați.

Arată spre stradă.

— Privește aceste autobuze pline de oameni, privește aceste clădiri, privește aceste străzi... Nu se poate face nimic. E un du-te vino permanent, panică, isterie... Aglomerație, viață trepidantă, nebunie, lumini, magazine, zgomot... Zgomotul ! Toată lumea e puțin nebună. Asta e situația.

Făcu o pauză și apoi adăugă :

— Spune-mi, i-ai văzut pe marțieni ?

— Nu i-am văzut. Dumnezeule, n-aș vrea să-i văd niciodată ! Sînt oribili !

— Vezi ? exclamă Raúl desfăcînd brațele. Niciodată n-ai văzut un marțian și totuși afirmi că sînt oribili. Cum poți afirma asta ?

Zdrențărosul fu de acord cu aceasta și zîmbi.

— Dar așa zice lumea !

— Evident. Lumea, totdeauna lumea. Lumea zice. Nici lumea nu i-a văzut ! Nimeni n-a văzut nimic.

— Dar radioul... ? Și ziarele ?

— Minciuni. Toată lumea inventează cîte ceva. Chiar şi tu, dacă continui să gîndeşti aşa, ai să sfîrşeşti prin a crede c-ai văzut un marţian şi apoi o să spui că ai şi vorbit cu el. Ăsta e mecanismul.

Jorge se plictisi şi se ridică în picioare.

— Eu nu sînt debil mintal !

Dar se întrerupse brusc, tremurîndu-i mîinile.

— Ce-i cu tine ? îl întrebă Raúl ridicîndu-se în picioare şi apropiindu-se de el. Te simţi rău ?

Celălalt nu putea nici măcar să vorbească ; rămase cu gura căscată şi nu putea s-o închidă. Asuda şi era palid. Avea ochii ieşiţi din orbite.

— Înapoi ! reuşi să strige. Tu... tu eşti un... marţian ! Şi plecă fugind şi strigînd : „Marţiaan !"

Raúl se privi un moment şi apoi se scărpină tare în cap.

— E aşa cum spun eu. Nu avem scăpare. Sîntem o bandă de nevropaţi.

Zdrenţărosul se ridică în picioare dintr-o săritură. Era obişnuit să vadă saturnieni. Văzuse de toate felurile şi toate dimensiunile şi avusese ocazia să asiste la minunile de necrezut ale ştiinţei lor, dar îl tulbura această stranie şi bruscă metamorfoză. „Ce limite o fi avînd ştiinţa acestor oameni ?" se gîndi şi se apropie respectuos de Raúl.

Acesta, uluit şi idiotizat, continua să-l privească pe prietenul său pierzîndu-se în mulţime.

— Ascultă-mă, i se adresă zdrenţărosul.

Raúl se întoarse spre el, dar acesta părea că nu-l vede.

— Ce vrei ?

— Sînt un pămîntean.

— A, da ?

— Da, dar nu gîndesc ca ceilalți. Eu știu pentru c ați venit. Știu că sînteți ființe superioare, că nu vreț război. Aici toată lumea se gîndește la război. Dar e firesc, sîntem încă o planetă subdezvoltată, mă înțelegeți ? Cu siguranță că mă înțelegeți ! Dumneavoastră înțelegeți totul. Permiteți-mi, în numele meu și în numele întregii omeniri, să vă urez bun venit...

— Dar ce se întîmplă aici ? strigă Raúl.

— Nu știu, răspunse zdrențărosul. Oamenii cred că sînteți marțieni și le este frică. Vina e a cinematografului. Care este subiectul acestor filme de știință fantastică ? Marțieni monstruoși care vin să ne distrugă. Invazia marțienilor ! Războiul lumilor !

Raúl se apucă cu mîinile de cap. „Am să înnebunesc oare și eu ? se întrebă. Drept cine m-o fi luînd individul ăsta ?"

— Ascultă-mă, îi spuse, drept cine mă iei ?

— Ei, zîmbi zdrențărosul, sînteți un saturnian. Unul dintre cei care au venit în ultima expediție. Cei care au baza pe Lună.

Își scoase hîrtiile.

— Priviți, spuse, aici mi-am notat diferite nume. Sînt unii dintre camarazii dumneavoastră cu care am vorbit. Desigur, la început nu ne-am înțeles foarte bine. Dar apoi, deodată, totul a fost foarte ușor. Cred că-mi vorbeau prin telepatie...

Se întoarse deodată spre Raúl și-l întrebă :

— Acum îmi vorbiți prin telepatie, sau ați învățat castiliana ?

— Ascultă, imbecilule, nu sînt saturnian... Sînt...

Dar se opri.

Văzu mulțimea înaintînd prudentă spre el și pe prietenul său Jorge arătîndu-l cu degetul.

— Domnule, îi spuse atunci zdrențărosului, cum mă vezi ? Adică, cum sînt, ce aspect am ?

— Dumneavoastră trebuie să știți, răspunse zdrențărosul privindu-l mirat. Saturnienii sînt înalți, roșii, semitransparenți, luminoși, zvelți... Foarte frumoși. Așa sînteți. Deși... aveți ceva ciudat ! La început erați pămîntean...

Se întrerupse un moment și-l examină. Apoi spuse :

— Dumneavoastră nu sînteți saturnian...

Raúl respiră ușurat.

— Sigur că nu sînt.

— Nu sînteți saturnian ! Sînteți un pămîntean care e considerat saturnian.

Ochii zdrențărosului străluceau de furie.

— Ce uneltiți ?

Lumea înconjura parcul, dar nu îndrăznea să pătrundă în el. Mulți erau înarmați cu bețe și pietre ; unii cu revolvere și cîțiva cu bricege și cuțite. Unul dintre ei purta o frînghie groasă sub braț.

— Uitați, încercă să explice Raúl, s-au întîmplat următoarele...

— Ce uneltiți împotriva saturnienilor ? Ce propuneți ? se auzea tremurînd glasul zdrențărosului.

— Liniștiți-vă. E isterie, curată isterie ! Pentru că vă gîndiți mereu la marțieni... Oh, nu puteți înțelege ! Au să mă omoare. Ei cred că sînt marțian. Dar eu sînt un om ca dumneavoastră, ca ei... Priviți-i, sînt înarmați, vin spre mine !

Oamenii, temători, încruntați, isterici, retrăgîndu-se și înaintînd, sfîrșiră prin a străbate peluza și se opriră, formînd un mare semicerc, la vreo zece metri distanță. Jorge, cu fața albă ca varul, se strecura prin mulțime.

— Ajutați-mă, îl rugă Raúl pe zdrențăros.

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Zdrenţărosul privi în jur, apoi îl analiză cu atenţie pe Raúl timp îndelungat, şi încet, puţin cîte puţin, îi apăru în faţa ochilor aşa cum era, o simplă fiinţă omenească. Redevenea cel pe care îl văzuse la început, cu părul castaniu, cu chipul prelung şi cu mustaţă. Zdrenţărosul înţelese. Se miră că el însuşi căzuse pradă acelei nebunii. Surîse amar.

— Isterie, spuse Raúl atunci ; văd marţieni peste tot. Cred că eu sînt marţian ! Fă ceva, au să mă omoare.

Dar cînd se întoarseră spre mulţime, văzură că unii dintre ei se priveau cu teamă.

Se examinau unii pe alţii, se îndepărtau cu groaza întipărită pe feţe.

Dintr-o dată, unul scoase un ţipăt şi se îndepărtă de camaradul său.

— Aici e alt marţian ! răcni el.

Mulţimea fu cuprinsă de agitaţie.

— Şi aici altul !

— Dumnezeule, strigă un al treilea. Sînt înconjurat de marţieni ! Ajutooor !

Zdrenţărosul îl apucă pe Raúl de braţ şi se ascunseră după nişte arbuşti din spatele unei bănci.

Mulţimea se împrăştie înnebunită, îmbulzindu-se şi lovindu-se, cînd auzeau strigătul : „Marţiaan !"

— Pe el !

— Marţiaan !

— Ajutor !

Un om trase cu revolverul, altul îi răspunse de pe o terasă. Se auziră împuşcături. O dîră de sînge curse pe trotuar, scurgîndu-se în canal.

Raúl se întoarse spre zdrenţăros. Era palid şi mîinile îi transpirau.

— Trebuie să facem ceva ! îi spuse. O să murim cu toții.

Strigătul de „Marțiaan !" răsuna peste tot.

O mitralieră așezată pe fereastra unei clădiri mătura străzile. Apoi se auzi o explozie și totul se cufundă în tăcere.

Zdrențărosul își mîngîia bărbia și privea spre cer.

— Hm ! spuse. Au venit degeaba. Ar fi putut să ne ajute atît de mult ! Atît de mult ! Mi-e rușine. Ce-or fi gîndind în aceste momente despre noi ?

— Cine ? întrebă Raúl, care începuse să-l simpatizeze mult pe acest bărbat mic de statură, murdar, cu păr lung și nas coroiat.

— Saturnienii, răspunse zdrențărosul.

— Vrei să spui marțienii.

— Nu sînt marțieni. Mi-am petrecut toată viața explicînd lucrul acesta. Acești domni care ne vizitează sînt de pe Saturn, nu de pe Marte. Cu toate acestea e foarte probabil să aibă o bază și pe această planetă.

— De unde știi toate lucrurile astea ?

Zdrențărosul zîmbi.

— Nu-i nici un mister, domnule. Pur și simplu observ ce se petrece în jurul meu și, mai ales, obișnuiesc să privesc din cînd în cînd cerul.

— Și ce se va întîmpla acum ? întrebă Raúl.

— Vor pleca, căci e limpede că nu doresc să ne facă vreun rău. Orice ajutor pe care ar încerca să ni-l dea s-ar transforma imediat într-o pagubă. Ați văzut... Da, vor pleca, dar problema rămîne nerezolvată.

Raúl clătină din cap.

— Nu pot pleca. Nu ne pot lăsa așa ! Trebuie să facă ceva.

— Ce-ar putea face ?

— Nu știu, să vină aici... să explice... E mai bine decît să stea ascunși pe Lună.

Zdrențărosul rîse ușor.

— Nu fiți idealist, domnule. Priviți în jur, vă puteți închipui ce s-ar întîmpla dacă ar ateriza, într-adevăr, pe planeta noastră ? Vă închipuiți ?

O mașină se ciocni undeva. Se auziră cîteva împușcături și un tun bubui în depărtare. Din toate colțurile se auzeau țipete înăbușite, rugăminți, plînsete și strigăte de spaimă.

Nori denși și negri acopereau cerul.

Un vînzător de ziare, cu o privire de nebun, străbătu parcul strigînd :

— Invazia marțienilor ! Sfîrșitul lumii ! Ultimele știri ! „Marina", „Lumea", „Țara".

— Dă-mi „Lumea", strigă Raúl.

Vînzătorul îi dădu repede ziarul, luă cele cinci centime și continuă să strige :

— Marțienii pe pămînt, marțienii danseazâ chachacha, chacha, chachacha, chachacha...

Zdrențărosul zîmbea. Raúl citi repede cu glas tare :

— „Mii de farfurii zburătoare au coborît pe Pămînt. Lupta împotriva marțienilor s-a dezlănțuit în diferite părți ale lumii. A început mobilizarea mondială !"

— Războiul lumilor ! suspină cu amărăciune zdrențărosul.

— Dar e absurd ! urlă Raúl. Trebuie să faci ceva.

Zdrențărosul privi în jur.

Străzile erau liniștite. Circulația se oprise ; magazinele erau închise. Totul era paralizat.

De pe terase, de la ferestre și din balcoane se iveau țevile negre ale carabinelor.

— Da, spuse zdrențărosul. Trebuie să fac ceva.

— Ce te gîndeşti să faci ?

— Să caut un loc sigur unde să mă ascund pînă trece nebunia asta. Vă recomand acelaşi lucru. E periculos să staţi pe stradă ; oricine poate să tragă de pe o terasă.

— Ce spui ?

— Ce-aţi auzit ! Veniţi cu mine, cunosc un adăpost formidabil.

— Nu merg nicăieri ! E o nebunie.

Zdrenţărosul lăsă braţele în jos.

— Ascultaţi-mă, îi spuse, nu încercaţi să faceţi pe eroul ; o să vă zboare creierii, şi nu cîştigaţi nimic cu asta... O să treacă în curînd totul. Lumea va înţelege...

— Lumea nu va înţelege nimic !

— Cu atît mai rău.

Raúl îşi privi dezamăgit camaradul.

— Credeam că eşti un filantrop.

— V-aţi înşelat. Sînt un filosaturnian. Şi acum plec. Noroc bun. Dacă supravieţuiţi, vă rog să-mi povestiţi totul. La revedere !

Zdrenţărosul fugi ghemuit printre arbuştii din parc, ajunse pe stradă şi o traversă repede, ascunzîndu-se uneori în spatele maşinilor oprite.

Cineva trase un foc de carabină de la o fereastră şi farul unei maşini se făcu ţăndări.

Zdrenţărosul ajunse pe trotuarul de vizavi şi alergă sub coloanele străzii Monte. Ajungînd pe strada Cienfuegos dădu colţul, aproape tîrîndu-se.

Îndată se auzi o împuşcătură şi un ţipăt. Apoi totul se cufundă în tăcere timp de cîteva minute.

Bărbatul se prăbuşi pe o bancă şi privi spre cer.

Rămase aşa vreo cincisprezece minute, înainte de a începe să cadă razele fulminante.

călătorul

Călătorul se uită la ceas și se opri în colț, cu valiza în mînă. Soarele era deasupra capului.

Privea nehotărît în jur, împins cînd într-o parte cînd în alta de trecătorii grăbiți de pe stradă.

Intră în cele din urmă în primul hotel pe care îl zări și ceru o cameră.

Un băiat îi luă valiza. Urcară în liniște cu liftul. Băiatul, tăcut și politicos, deschise ușa, îi dădu cheia, se înclină ușor și dispăru pe coridor.

Bărbatul contemplă încăperea cîteva momente din pragul ușii. Era o cameră mică, cu mobila vopsită în alb. Se îndreptă spre pat și pipăi cearceafurile scrobite. Cercetă sertarele noptierelor, intră în baie, mirosi prosoapele, deschise robinetele, scotoci prin trusa farmaceutică, căutînd o urmă oarecare a unei ființe omenești. Dar totul era rece ca un mormînt, gol și trist ca un mormînt pustiu.

Închise ușa odăii.

Făcu un duș bun și se băgă în pat ; stătu multă vreme cu brațele încrucișate sub cap, contemplînd cerul senin, aspirînd mirosul atît de familiar, pe care îl detesta însă, al hotelurilor, și ascultînd zgomotul liftului, al pașilor de

pe culoar, vocile îndepărtate, zumzetul celor care veneau și plecau...

Și adormi ca în atîtea alte dăți, singur, în camera unui hotel.

Cînd se trezi, afară era întuneric. Aprinse lampa și se uită la ceas. Era abia ora opt.

O liniște prea adîncă, prea densă domnea în jurul său. Bărbatul se mișcă neliniștit în pat.

Mecanismul fin al ceasului său se auzea clar, din ce în ce mai puternic. Se gîndi că ceasul se stricase probabil, căci era cu siguranță mult mai tîrziu. Poate patru sau cinci dimineața.

Sări din pat, deschise fereastra și contemplă orașul. Străbătu cu privirea tot digul și se uită uimit la clădirile înalte, cenușii și întunecate ale cartierului Vedado. Nici o lumină la nici una din miile de ferestre. Singurele lumini aprinse erau becurile de pe străzi. Respiră adînc aerul rece și umed al nopții.

Marea, neagră și murdară, lovea ușor recifurile. Abia se auzea zgomotul stins al valurilor.

Își aprinse o țigară, se sprijini cu coatele pe balcon și aștepta. Știa că totul era stupid; nu putea fi decît o liniște falsă, un calm momentan, o clipă de odihnă a orașului care nu doarme niciodată.

Aștepta, deoarece în orice moment putea să apară în depărtare farul unui vehicul apropiindu-se în goană. Atunci va auzi zgomotul motorului. Cineva o să treacă sub balconul său. O lumină se va aprinde undeva...

Aștepta.

Aștepta cincisprezece, douăzeci, patruzeci de minute.

Apoi zîmbi și-și spuse că la urma urmelor era un prost. Se pregătea să se întoarcă, cînd auzi un șuierat.

Un șuierat slab și tînguitor, nesfîrșit.

Pielea i se încreți deodată și i se făcu frică. Tonul șuieratului urca și cobora. Cobora într-atît, încît părea că se stinge, dar nu se stingea. Reîncepea, devenea mai ascuțit. Ridică dintr-o dată capul și contemplă Luna ce strălucea, rotundă și albă, pe cerul negru, și i se păru că acel șuierat cobora din înălțimea lui, căzînd de pe Lună ca o perdea de săgeți sonore și repezi.

Intră în cameră și aprinse toate luminile. Se îmbrăcă în grabă, hotărît să coboare în stradă și să vadă ce se întîmpla.

Nu așteptă liftul ; coborî scările sărind.

Holul era pustiu. Funcționarul de la recepție lipsea. Prin ușa deschisă pătrundea o briză care împrăștia hîrtiile. Ceasul hotelului arăta ora nouă, ca și al lui.

Încercă să se liniștească și-și spuse că așa ceva nu putea să se întîmple.

Un oraș, sau o parte din el, nu putea rămîne așa, dintr-o dată, și în mod misterios, pustiu, nelocuit. Asemenea lucruri nu se întîmplă niciodată. Era cu neputință să se întîmple, și în realitate nici nu se întîmplă. Era absurd. Poate subconștientul său fusese impresionat de una din acele povestiri fantastice pe care le citise și care vorbeau despre orașele pustii, distruse de un război nuclear, sau de alte cauze ce nu se puteau explica, orașe în care ultimul supraviețuitor al rasei umane umbla pe străzi și striga, și nimeni nu-l auzea... Un om singur pe lume.

Era absurd, totuși tremura din cap pînă în picioare, în holul pustiu al hotelului.

— Ei ! strigă. Nu-i nimeni aici ?

Și ecoul, născut în singurătatea pereților, se juca cu propriile sale cuvinte.

Ieşi fugind şi se trezi făcînd aceleaşi lucruri pe care le văzuse la cinema sau le citise în povestirile fantastice: fugind pe străzi, bătînd la uşi şi ferestre, chemîndu-şi cu disperare semenii.

Strigă un nume oarecare, strigă toate numele ce-i veniră în minte.

Şuieratul se auzea deasupra capului său.

Oraşul, cenuşiu şi mort, creştea în jur.

Se opri gîfîind într-un parc. Frunzele de pe jos, smulse de vînt, se îngrămădeau la picioarele lui. În iarbă nu se vedea nici o insectă. Nici o vieţuitoare nu se mişca în jur.

Continuă să meargă cu speranţa că va întîlni poate pe cineva după colţ.

Luna învăluia clădirile în lumina ei, dîndu-le un aspect mortuar. Călătorul, continuîndu-şi drumul, ieşi în strada Prado. Copacii îşi legănau uşor coroanele stufoase. Traversă strada şi merse, călcînd apăsat ca să spargă liniştea. Abia făcuse cîţiva paşi, cînd văzu un bărbat înaintînd spre el din direcţia opusă. Bărbatul era îmbrăcat cu nişte zdrenţe murdare, cu un sacou negru şi ros ce-i atîrna pe umeri fîlfîind.

Călătorul se opri şi zîmbi ca un nebun; mîinile îi tremurau; şi le strînse la piept. Se gîndi că fugise pe străzi, strigînd şi făcînd mii de prostii. Da, îşi pierduse judecata şi făcuse toate aceste lucruri crezînd că-i unicul supravieţuitor dintr-o catastrofă nemaipomenită. Totul era produsul imaginaţiei sale, poate trăise singur prea mult timp... Exista un om, care părea un vagabond, totuşi exista, în sfîrşit, un om; şi cu siguranţă vor apărea şi alţii, şi în curînd oraşul va fi ca de obicei. Aşa cum trebuia să fie, cum nu încetase niciodată să fie în realitate.

Voia să fugă spre acel necunoscut și să-l îmbrățișeze, dar de ce să mai facă prostii.

Aprinse o țigară și-și netezi părul. Observă că ieșise pe stradă cu pantalonii de pijama.

Zdrențărosul se apropia. Călătorul înaintă și-l privi din față, îi căută ochii și-i zîmbi. Dar ochii celuilalt nu-l priveau, aveau o expresie rătăcită. În acest moment, călătorul se uită la picioarele zdrențărosului și scoase un țipăt. Picioarele lui erau ca niște fîșii de ceață.

Zdrențărosul trecu pe lîngă el și zdrențele-i vaporoase se împrăștiară, dispărînd în beznă. Deasupra clădirilor se auzi din nou acel șuierat prelung.

Fugi astupîndu-și urechile. Maxilarul de jos îi tremura făcînd să-i clănțăne dinții în gură. La cîteva sute de metri mai departe se opri, înăbușindu-se din cauza efortului, gata să se prăbușească de oboseală.

Căzu în dreptul coloanelor străzii Zulueta, dar caldarîmul rece îl învioră. Pe jos era murdar, dar nu văzu nici o furnică, nici cea mai neînsemnată și minusculă dintre insecte. Se gîndi că probabil nici microbi nu existau.

Își întinse picioarele și brațele. Rămase așa cîteva minute, dar liniștea și imobilitatea îl plictiseau. Se ridică amețit și trebui să se sprijine de perete. Pe el era scris ceva cu creta ; citi : CHORI. Aceasta îi aminti de Havana locuită și zgomotoasă... Atunci, examinînd lucrurile din jur, își dădu seama de singurătatea sa. Simți nevoia să strige și să plîngă, dar respiră adînc și-și înghiți saliva.

Se îndreptă spre mijlocul străzii gîndindu-se că ar bea ceva, o băutură tare. Trebuia să se îmbete și să uite totul, sau să moară. Da, va căuta un bar, va intra și nu va mai ieși. Își aminti de barul lui Sloppy Joe, unde

obișnuia să se ducă altădată. Era foarte aproape. Privi înainte și văzu firma luminoasă.

Grăbi pasul.

Dintr-o dată fu cuprins de presimțiri. În bar era lumină și... oameni ! Auzi clar în liniștea aceea oribilă murmurul conversațiilor, zgomot de mese trîntite, de pahare, de cupe ciocnindu-se, și de sticle desfundîndu-se...

Înaintă puțin, cu buzele palide și gura uscată. Da, nu se înșelase, în bar erau oameni care vorbeau și rîdeau... Începu să fugă. Fluieratul, acum mai ascuțit, îi răni urechile, dar nu-l ascultă, căci voia să ajungă cît mai curînd posibil să deschidă ușa, să simtă mirosul semenilor săi, să le audă conversațiile, strigătele...

Intră împleticindu-se și se opri brusc aproape de tejghea. Cei prezenți se întoarseră încet, îl priviră cu ochii lor imenși, ce aveau multiple fațete, și-și ciocniră antenele lungi, roșii și vibrante.

Oaj, saturnianul, traversă repede tunelul By în maşina sa electrică, marca Uumly, şi se îndreptă ca un meteor spre tunelul Mn Ce, unde stătea Non, prietenul său.

Frînă atît de violent, încît maşina sări, scîrţîi, şi roţile din faţă se suiră pe rigolă.

Era foarte tîrziu, probabil patru sau cinci dimineaţa, dar Oaj simţea nevoia să citească cuiva ceea ce scrisese. Ar fi murit în noaptea asta, dacă n-ar fi citit.

Parcă maşina prost şi nici măcar nu avu grijă s-o închidă. Bătu cu putere în uşă ; automatul răsună ca o simfonie de sunete metalice, şi, cînd uşa se deschise suficient ca să se poată strecura un trup subţire, Oaj intră.

Non, instalat comod în patul său foarte înalt, cu aer concentrat citea o carte care, după expresia feţei sale, îl distra teribil ; în colţul gurii îi atîrna pipa neagră cu petrol. Nu se miră de loc cînd îl văzu pe Oaj intrînd la ora asta. Bănui că terminase una din povestirile sale fantastice, deoarece cînd se întîmpla asta, oriunde s-ar afla şi orice oră ar fi, prietenul lui venea imediat să i-o citească.

— Trebuie să asculți asta, spuse Oaj fără nici o introducere, arătîndu-i o grămadă de pagini mototolite. Tocmai am terminat.

Non nu lăsă cartea pe care o citea, trase un fum de pipă și privi paginile de parcă le-ar fi numărat.

— Toate astea... ? Să mi le citești acum ? Despre ce-i vorba ? E o poveste ?

— Este un fragment din cartea mea. Se numește „Cartea lui Juan".

Non se ridică puțin.

— Ce-i cu acest titlu atît de ciudat ? Ce vrea să însemne Juan ?

— Juan e numele unui pămîntean. Un nume inventat de mine.

— A... Dar bine Oaj... e tîrziu. Mîine trebuie să mă scol devreme.

Oaj privi paginile, apoi pe Non.

— Da, spuse, e tîrziu, dar... nu-i prea lung.

— O să adorm după primele pagini.

— Dar nu-ți era somn. Citeai cînd am sosit.

Non se dezvinovăți, stingîndu-și pipa ce semăna cu o șopîrlă strălucitoare și încolăcită.

— Era o carte de aventuri, îi spuse. Tocmai voiam să mă culc. E foarte tîrziu și trebuie să mă scol devreme.

Oaj respiră.

— Dar dacă nu-ți citesc n-am să pot adormi !

Non se ghemui în pat. Știa că în cele din urmă va trebui să-l asculte pe Oaj.

— Sînt multe pagini... ? întrebă temător.

— Nu sînt multe. Sînt foarte puține. Litera e mare și... am lăsat margine. Îți citesc într-un minut.

— Bine...

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ Cluj

— Am venit în goană, vreau părerea ta.

Non surîse și-i arătă un loc pe patul celălalt, pe care Oaj se așeză imediat.

— Să aduc ceva de băut, spuse Non îndreptîndu-se spre bucătărie.

Se întoarse imediat cu niște cești aromate și fumegînde. Le lăsă pe marginea aurită a patului și apăsă pe un buton. În casă se făcu lumină ca ziua ; grilajul din tavan se deschise și fumul de pipă se împrăștie în toată încăperea, purtat de o briză ușoară.

Oaj duse ceașca fumegîndă la gură și o goli dintr-o singură sorbitură, întinzîndu-se apoi foarte satisfăcut pe pat. Non se așeză între nenumăratele sale perne și-i spuse că poate să înceapă cînd vrea.

Oaj se uită în toate părțile, asigurîndu-se că atmosfera era potrivită pentru lectură. Despături foarte încet paginile și-i spuse :

— „Cartea lui Juan" are următorul subiect. Acolo pe Pămînt...

— De ce ai ales Pămîntul ? Se presupune că acolo nu există viață. Soarele arde totul.

Oaj îl privi un moment pe Non și deschise gura ca să spună ceva, dar o închise din nou oftînd. Apoi îi spuse :

— Am ales această planetă pentru că e cea mai puțin cercetată de scriitorii noștri... Dar, în sfîrșit, mai bine să-ți citesc povestirea așa cum am scris-o și care începe astfel :

cartea lui juan

Juan, pămînteanul, traversă repede strada Línea în Ford-ul său hodorogit şi cînd ajunse la numărul 17, frînă atît de violent încît maşina scîrţîi, patină, iar roţile din faţă se suiră pe trotuar, în faţa casei lui Pedro, prietenul său.

Era foarte tîrziu, poate patru sau cinci dimineaţa, dar Juan simţea nevoia să citească cuiva ceea ce scrisese. Ar fi murit cu siguranţă în noaptea asta, dacă n-ar fi citit. Lăsă maşina şi nici măcar nu se gîndi s-o închidă. Bătu tare în uşă şi Pedro îi deschise imediat ; somnul cel mai profund i se citea pe faţă.

— Trebuie să asculţi asta, îi spuse Juan fără introducere. Tocmai am terminat-o.

Şi-i întinse o grămadă de pagini mototolite.

— Ce dracu e asta ? întrebă celălalt, pe jumătate mort de somn, sprijinindu-se de marginea uşii şi făcînd eforturi disperate ca să-şi ţină ochii deschişi.

— O carte despre saturnieni.

— Cum ? Saturnism spui... ?

— Nu.

— Ce ?

— Fii atent. E o carte despre saturnieni. Cei de pe Saturn, a şasea planetă. O carte fantastică.

Ochii lui Pedro erau umflați și verzui de atîta somn.

— Ce se întîmplă cu Saturn ?

— Mă refer la saturnieni, cei care au venit pe Pămînt.

— Și ? Ah, tot la asta te gîndești... Dar se presupune că acolo nu există viață. Trebuie să fie o planetă acoperită de gheață. E o planetă plină de gaze.

— Ha ! exclamă Juan cu o strălucire ciudată în ochi. Apoi lovi triumfător paginile cu dosul palmei. Așa crede lumea, dar aici, în această carte, se află singurul adevăr. Am terminat de scris și trebuie să asculți. E ceva surprinzător... Cît de proastă e lumea ! Niciodată nu i-a văzut cum arată cu adevărat...

Pedro, ajutîndu-se cu mîinile încercă să-și mențină încă un minut ochii deschiși, dar i-a fost cu neputință ; alunecă ușor de-a lungul ușii și căzu jos grămadă.

Auzea vocile, strigătele de afară. Vînzătorii de ziare erau pretutindeni.

. . . . . .

— Au sosit saturnienii !

— Ultimele știri ! Sosesc.

— Ascultă ce spun. Oamenii de pe Saturn. Fotografii și amănunte. Uite cum arată. Ultimele știri.

— Ce se întîmplă ?

— Au sosit indivizii din cer.

— Priviți sus !

— Da, sînt marțienii.

— Nu ! Sînt saturnieni ! Vin !

— Ascultă, liniștește-te. E vorba de o isterie colectivă. Acești oameni nu există. Vin pe naiba !

— Unde ? Servieta mea... mi-au furat-o ! Prindeți-i !

— Ce zgomot se aude ? Bubuituri de tun ?

— A început războiul. Să se salveze cine poate !

— Mamă !

— Ajutoooor !

— Nu împinge. Nerușinatule !

— Scuzați-mă, doamnă. Marțienii !

— Ce-i cu bărbatul ăsta care fuge dezbrăcat pe stradă ?

— E un saturnian !

— Nu, e un individ căruia i-a apărut în baie un saturnian.

— Atunci... e sigur ?

— Ce vă închipuiți. Sînt peste tot. Nu i-ați văzut ? Sînt enormi. Ca niște mături foarte mari...

— Aveți grijă, vin !

— Unde, unde ?

Cum erau saturnienii ?

Erau verzi sau mai curînd negri ; poate roșii, gri, galbeni, sau poate albi.

Metalici.

Ca o țeavă de apă. O țeavă de piatră, de cauciuc. Suavi, catifelați. Aspri ca șmirghelul. Zbîrciți. Strălucitori.

Saturnienii. Saturnienii ? Ceva scîrbos. O pastă respingătoare.

Cristalini. Lichizi. Făcuți doar din gaze. Amari, acri, dulci, acri-dulci, insipizi.

Transparenți. Incolori, incolori.

Urît mirositori !

Saturnienii ? Înalți, foarte înalți. Extrem de înalți, mai înalți decît o casă.

Invizibili. Mărunți, microscopici.

Cum sînt ?

CONTEMPORANUL

— Ciudaţi, foarte ciudaţi. Ovali, aşa... Tubulari. Seamănă cu nişte muşte. La dracu, nu ştiu cu ce seamănă !
— La fel ca şopîrlele. Identici. Şopîrle.
— Aţi văzut un rac ? Întocmai. Raci.
— Cîini.
— Iguane.
— Cai. Da, sînt cai cu capete de hipopotam.
— Elefanţi albaştri !
— *Toties* [1].
— Peşti.
— Seamănă foarte mult cu omul, doar că... din capetele lor atîrnă zece mii de tentacule gelatinoase.

„Stare de alarmă. A izbucnit un mare val de furturi şi crime. Oamenii aruncă înnebuniţi banii pe străzi. Cabaretele sînt lipsite de antren. Tinerii practică libertinajul sexual. Bande organizate de hoţi au început să jefuiască."

„Ultimele ştiri ! Saturnienii incendiază şi jefuiesc oraşele din drumul lor. Sînt milioane şi milioane. Nu există forţă care să-i oprească. Războiul lumilor !"

— Ascultă, prietene, cum arată saturnienii ?
— Nu i-aţi văzut ?
— Nu. Înnebunesc dacă-i văd.
— Vă asigur că atunci cînd o să-i vedeţi, o să înnebuniţi cu adevărat. Sînt oribili !
— Dar cum arată ?
— Mari !
— Da, înţeleg, dar... Cum arată ? Cu ce dracu seamănă ?
— Nu seamănă cu nimic cunoscut.
— I-aţi văzut de aproape ?

---

[1] Păsări mici negre, asemănătoare cu vrăbiile, ce trăiesc în America Latină (span.).

— Cum dracu să nu-i văd de aproape ! Vezi brațul ăsta ars în întregime ? Din cauza lor... Sînt ca un foc !
— E adevărat că par niște insecte ?
— Așa spune lumea. Mie mi se par girafe.
— Girafe ? Dumnezeule, trebuie să-i văd. Unde sînt ?
— În toate părțile. Oriunde.
— Nu-l ascultați pe individul ăsta. Eu i-am văzut.
— Da ? Și cum arată ?
— Sînt ca niște muște enorme. Priviți unul acolo.
— Unde, unde ?

„Ultimele știri. S-au înregistrat mai multe cazuri de saturnieni intoxicați. Se crede că se datorează fumului de țigară, foarte toxic pentru aceste creaturi ; dar pînă acum nu s-a putut determina cauza. Vom continua să informăm."

„...Da, dragi telespectatori, bomba atomică este ineficace împotriva lor, dar acest prieten pe care dumneavoastră îl purtați mereu în buzunarul cămășii, această inofensivă țigară pe care dumneavoastră o scoateți, o aprindeți și vă face plăcere, omoară instantaneu pe saturnieni. Fumați țigările Partagás Superfine, cu filtru de calitate și gust de laur, țigările care îi omoară pe saturnieni. Nu uitați, doar Partagás. Țigara tinerilor, a celor vioi..."

CĂTRE POPULAȚIE. EXISTĂ PRIMEJDIA CA SATURNIENII SĂ SE TRANSFORME ÎN OAMENI ! PERICOL. ORICINE POATE FI ACUM UNUL DIN EI.

— Ultimele știri, ultimele știri. Saturnienii se transformă în oameni.
— Cum se ascund ăștia !
— Ultimele știri, ultimele știri.

O SUTĂ DE MII DE OAMENI ARESTAȚI CA SUSPECȚI. S-AR PUTEA SĂ FIE SATURNIENI. SE FAC CERCETĂRI.

— Pst ! ascultă, cum arată saturnienii ?
— Niște indivizi oribili.
— Dar cum arată ? Unde pot să-i văd ?
— De ce vreți să știți cum arată ? Nu vă ajunge ce spune lumea ? Hm... Sînteți cam ciudat !

„Știrile pe scurt. Patru sute de persoane intoxicate pentru că au fumat prea mult crezînd că astfel îi vor omorî pe saturnieni. S-a descoperit complotul. Arestarea conducătorilor firmei ; se presupune că sînt saturnieni. Un vas comercial scufundat în apele Oceanului Pacific de o forță misterioasă. O fetiță de patru ani înecată de saturnieni în rîul Almendares. Mai multe orașe europene rase de pe suprafața pămîntului de o imensă bombă de pe Saturn. Vom continua să infor...“

„Atențiune... Atențiune ! Vin alți saturnieni. Sfîrșitul lumii ! Nu există nici un loc sigur. Moartea cea mai înspăimîntătoare ne pîndește la colțul străzii, în paharul cu apă pe care îl bem, în cartea pe care o citim, în patul în care ne culcăm, în aerul pe care îl respirăm... Planeta noastră e pe punctul de a fi distrusă complet !...“

„Ultimul reportaj ! Sînt patru sute milioane de morți...“

— Aici se află saturnienii, cum spuneam în cartea mea... Nu întocmai cum spuneam în cartea mea, dar... aici se află !

Străzile erau bulevarde printre dărîmături. Băcăniile închise, vitrinele sparte, alimentele furate, ușile metalice forțate.

Gîndaci și insecte mai mici mișunau peste tot. Pretutindeni gropi de bombe, tancuri răsturnate, clădiri în flăcări, morți...

Supraviețuitorii, în zdrențe, murdari, hoinăreau pe străzi cu mîinile goale și cu o expresie ștearsă întipărită pe chipuri. Nici măcar nu plîngeau. Nu aveau de ce să plîngă. Nu exista nimic ! Doar fum și șobolani, mulți șobolani.

Și unde sînt saturnienii ? Ce s-a întîmplat cu ei ?

Juan, pămînteanul, umbla pe străzi ; era unul dintre supraviețuitori. O fantomă, o umbră murdară și ștearsă, cu pantalonii rupți în fund, desculț și plin de păduchi în cap. Nebun, flămînd.

Și saturnienii unde sînt ?

Scoase niște pagini arse din buzunarul de la spate al pantalonilor săi prăfuiți. Cartea mea. Cartea despre saturnieni. Gîngăniile îi umblau pe tot trupul. Zări un om în depărtare : o fantomă ca și el, pe jumătate dezbrăcat, smulgînd șobolanilor o bucată de pîine. Un om murdar și jerpelit ; foarte departe, printre dărîmături, fiare răsucite, geamuri sparte, lemne arse...

La naiba ! unde sînt saturnienii ? Unde ?

Pedro se tîra pe străzi și văzu ceva asemănător cu o siluetă omenească, o lighioană mai mare decît celelalte lighioane ; acolo, departe, răsturnat peste o ladă. Acolo e unul dintre ai noștri... Da, e un om. Dar cred că nu se află acolo. Sînt sigur, și totul e distrus și ars. Și saturnienii... Unde sînt saturnienii ? Saturnienii au plecat, ne-au omorît și au plecat.

Grămezi de morți ; morți fără urmă de sînge, morți împietriți. Trebuia să păsească ușor peste ei, cu multă

CONTRAFAX

grijă, ca să nu le strivească feţele. Iarba creştea printre morţi. Oriunde era o grămadă de morţi, era şi o grămadă de iarbă. Iarbă neagră şi murdară, foarte înaltă.

Puţinii supravieţuitori cădeau şi mureau şi ei.

Juan se aşează pe o ladă de bere plină de şobolani. Despături paginile arse. Căută o ţigară, dar nu găsi; nici chibrite n-avea. Se uită la hîrtiile pline de cenuşă, cu marginile roase de şobolani şi găurite de gîndaci, desfăcîndu-se între mîinile sale soioase... Totul era neclar; nu existau litere. Doar cîteva... Îl văzu pe omul care înainte era departe şi care acum era aproape, tîrîndu-se peste dărîmături şi ruine pline de noroi. Era cineva, era Pedro, prietenul său: un supravieţuitor pe punctul de a muri.

Cu greu ridică capul ca să-l întrebe:

— Ai văzut vreun saturnian pe aici?

Celălalt se învîrtea printre pietrele arse.

— Sînt oameni morţi.

— Şi saturnienii unde sînt?

Pedro privi în jur ca un prost.

— Nu ştiu... Au plecat.

Ajunse pînă la el. Juan îi făcu loc pe lada cu bere, şi Pedro se aşează alături.

— Sîntem singuri... zise Juan.

— Da, spuse celălalt. Ce citeşti?

Juan îi răspunse că era cartea lui. Cartea despre saturnieni.

— Niciodată n-am putut s-o citesc, se plînse Pedro. Mi-ar fi plăcut s-o citesc. De ce nu mi-o citeşti acum?

— Acum nu mai are sens. Totul a trecut.

Pedro privi paginile. Erau nişte hîrtii albe.

— Uite, spuse Juan, arătînd spre cer, acolo sus. Se întorc saturnienii...

— Unde ?
— Acolo.
— Unde ?
— Uită-te bine. Nu vezi ? Aia.
— Nu văd decît nori...

Juan lăsă capul în jos şi-şi trecu mîna murdară peste hîrtii.

— Saturnienii sînt nori. Saturnienii pot fi orice lucru. Şi eu pot fi un saturnian. Cine ştie. Cartea mea nu vorbea despre asta. În cartea mea totul era altfel. Dar acum nu mai are importanţă ; totul a trecut. Nu cum povesteam eu, dar a trecut...

. . . . . .

Aerul cald începu să se răcească. O briză răcoroasă aducea miros de curăţenie, de ordine, de îmbrăcăminte nouă, de trupuri proaspăt spălate.

Pedro simţi că i se limpezeşte mintea şi îl întrebă :

— Şi ce se spunea în cartea ta ?

— Chiar acum am terminat să ţi-o citesc ! îi răspunse Juan fără să-i înţeleagă întrebarea şi încruntîndu-şi sprîncenele.

Soarele, un frumos soare de aprilie, pătrundea prin geam mîngîindu-i lui Pedro picioarele, picioarele reci, băgate în papuci de casă moi.

— Şi saturnienii unde sînt ? întrebă sărind din fotoliul plin de perne.

— Ce vrei să spui cu asta ?

Pedro era uimit.

— Dumnezeule ! exclamă. Războiul !

— Ce război ? întrebă Juan. Despre ce vorbeşti ?

— Războiul lumilor !

— Războiul lumilor ?

— Da, spuse Pedro. Ce s-a întîmplat ? Eram pe o stradă printre dărîmături. Totul era ruine ! Noi eram singurii supraviețuitori. Toți oamenii muriseră. Toți erau arși, măcerați... Tu îmi vorbeai de cartea ta, îți amintești ? Saturnienii au ras planeta noastră de pe suprafața pămîntului.

Juan se ridică în picioare dintr-o săritură.

— Ce-i nebunia asta ? țipă. Saturnienii sînt ființe superioare ! Cum or să distrugă ei o planetă ? Dacă îți citesc toată cartea... Îți vorbeam despre superioritatea saturnienilor. Tu mă ascultai... Despre ce război vorbești ?

— A fost război. Au sosit saturnienii și a fost război. Un război înspăimîntător ! Au ars totul, au distrus totul... și au plecat. Supraviețuitorii mureau pe străzi, cădeau ca mușteie. Erau flămînzi, nebuni. Erau mulți șoboiani... Mai curînd amîndoi eram nebuni.

— Eu îți citeam cartea mea... Saturnienii au sosit pe Pămînt și au încercat să ne ajute. Și-au pus știința în slujba noastră... Au încercat să facă asta. Știau că e momentul potrivit, că aveam nevoie...

Pedro ținea ochii foarte deschiși, vorbea automat :

— Au ras totul...

— Nu ! Ascultă-mă.

— Omorau copii, femei, bătrîni... Omorau și omorau. Știau să omoare. Erau niște monștri oribili, respingători, cruzi, cinici...

Juan lovi cu piciorul în podea.

— Nu, nu ! Oamenii îi considerau monștri, dar erau ființe superioare, pe care noi am fost incapabili să-i înțelegem. De aceea au renunțat să vină. Au plecat,

Poate nu se mai întorc niciodată... Poate...

— Da, spunea Pedro, au plecat ; ne-au omorît și au plecat. Ne-au omorît din simpla plăcere de a omorî.

— Veneau să ne scoată din ignoranță. Veneau să ne învețe multe lucruri, lucruri minunate. Noi i-am omorît. Așa se termină cartea mea.

— Cartea ta ? Ce carte ? N-am văzut decît niște pagini albe. Totul era ruine, aerul mirosea urît...

Juan încercă să-l privească pe prietenul său, dar nu putu ; nu putea să-l vadă.

— E tîrziu, îi spuse. Trebuie să te duci la slujbă.

Pedro se uită la ceas, și atunci chipul lui deveni ca de metal.

— Da, spuse, trebuie să mă duc. Astăzi n-am să mă duc... dar e slujba mea, pîinea mea... Să mor dacă am poftă să mă duc !

Juan privea cerul prin geam ; o licărire de bucurie îi făcu ochii să pară mai mari. Se întoarse spre Pedro și-i spuse :

— Află că saturnienii lucrează toată ziua. Tot timpul lucrează.

— Dumnezeule, ce îngrozitor ! Toată ziua la slujbă ?

— Nu, saturnienii nu se duc niciodată la slujbă. Și totuși nu există ființe mai harnice ca ei... Tu nu înțelegi. Nu poți înțelege !

— Trebuie să mă duc la slujbă. E foarte tîrziu. Dacă nu sînt punctual, șeful îmi dă un picior și mă azvîrle afară... La naiba, e opt ! Și nu m-am ras încă...

Juan se îndreptă spre ușă.

— Mă duc să dau o raită prin oraș, spuse. Poate întîlnesc vreun saturnian și-i citesc cartea ; el o s-o înțeleagă...

Plecă să se plimbe prin oraș.

COLECȚIA CODRUL

Începură să se audă zgomotele dimineții, zgomotele unei noi zile. Toată lumea alerga spre slujbă, chipurile oamenilor erau aspre și neprietenoase. Plecau dimineața și se întorceau la șase, și nu se mai gîndeau la lucru ; nu voiau să se gîndească, deoarece nu le plăcea munca. În fiecare moment încercau s-o uite. Munceau doar ca să cîștige bani ; nu ca saturnienii, se gîndi Juan, înghesuindu-se în mulțime.

În stația omnibuzului erau multe persoane, și copii cu ghiozdane se duceau la școală, dar urau școala, tot așa cum părinții lor urau slujba. Studiau scîrbiți, ca să lucreze apoi scîrbiți într-un birou.

Ce părere vor avea saturnienii despre noi ? se întrebă Juan. Ce vor gîndi despre toate astea ? Oare totul trebuie să fie într-adevăr așa ? Vom progresa ? E sigur că vom progresa ? Trebuie să cred, am nevoie să cred. Simt nevoia să cred că și ei au fost odată ca noi și acum nu mai sînt...

Toată lumea era atentă la sosirea omnibuzului, așteptînd cu mușchii întinși ca pielea pe o tobă.

Puțin mai departe de ceilalți, așezat pe bordura trotuarului, văzu un bărbat. Un bărbat tînăr, dar foarte bătrîn, slab, debil, chel, aproape mort, cufundat în el însuși. Se apropie de el și, ezitînd, se așeză alături. Își scoase paginile. Bărbatul avea privirea pierdută, sau moartă, uitîndu-se la un bolovan de pe caldarîm ; părea orb.

— Prietene, n-ai văzut un saturnian pe aici ? Au venit, știi ? De mii de ani vin... Nu i-ai văzut ?

Bărbatul căscă și i se văzură dinții putrezi. Un dinte de argint străluci în lumina soarelui.

— Aștepți autobuzul, prietene ? continuă Juan. Uite, am o carte... O carte despre saturnieni. O carte fan-

tastică, dar care nu e atît de fantastică...

Despăturea paginile roase, așezat alături de el pe o ladă de bere plină de șobolani, pe trotuar, printre dărîmături. Acum nu mai erau interesante, totuși voia să le citească. Citea :

„Capitolul unu. Primul om care îi văzu era un vagabond cu sacou negru ce se plimba pe străzi..."

Autobuzul sosi și se opri, scoțînd fum și lăsînd urme de ulei pe caldarîm.

„Au sosit într-o seară și le-au arătat oamenilor lucruri de necrezut. Pentru ei știința saturnienilor era o adevărată magie..."

Lumea alerga spre omnibuz izbindu-se.

„Saturnienii..." citea Juan.

Bărbatul, ca o umbră de om, tremură ; ochii lui căpătară viață, deveniră agresivi, pătrunzători. Sări în sus, fugi ca un iepure, mai repede ca un iepure, se năpusti asupra ușii, îmbrînci pe toți, zgîrie, împinse, lovi... și se așează. Apoi se cufundă din nou în el și redeveni chel și slab.

Omnibuzul plecă imediat, cu copii, valize, bătrîni și femei atîrnate de uși.

Gazele din țevile de eșapament îl învăluiară pe Juan, în timp ce-și rupea paginile încet, foarte încet, în bucățele extrem de mici.

Pedro se ducea la slujbă fugind printre dărîmături ; foarte departe se zărea, asemeni unei fantome, o umbră murdară și nedeslușită cu pantalonii rupți în fund.

Non se trezi speriat şi-şi scutură claia de păr din cap.

— Unde sînt pămîntenii ? întrebă.

Oaj era dezamăgit, deoarece prietenul său dormise în timpul lecturii.

— Pămîntenii nu există, răspunse cu amărăciune.

Non privea în toate părţile.

— A fost război ! exclamă. Au venit pămîntenii şi a fost război. Un război înspăimîntător. Au ars totul şi au plecat... Eram unicii supravieţuitori !

Oaj se uită la Non şi nu-l recunoscu.

Repetă :

— Pămîntenii nu există. Eu i-am inventat.

— Totul era numai ruine, spuse Non. Pămîntenii au distrus totul.

Oaj pipăi paginile sale.

— Poate sîntem ca aceşti pămînteni... şi ei sînt aşa cum mi-am imaginat că vom fi noi peste mulţi ani, cine ştie cînd.

Non era uimit.

— Înseamnă că... am visat ?

— Da, ai visat.

În noaptea aceea, Oaj se urcă pe suprafaţa planetei şi căută pe cer acel punct aurit care era Pămîntul.

Rămase o clipă privindu-l.

— Da, îşi spuse Oaj, poate că ei sînt fiinţe superioare. Cine ştie !

Minusculul punct aurit se pierdea pe linia orizontului, în imensitatea unui cer multicolor, străbătut de inelul lat al planetei Saturn, a doua ca dimensiune şi a şasea ca distanţă pînă la Soare.

pămîntenii

Trei nave au părăsit Pămîntul îndreptîndu-se spre planeta Saturn. Au plecat cincisprezece bărbaţi şi opt femei. Bărbaţii se numeau : Jorge, Matías, Alfredo, Mario, Pedro, José, Armando, Andrés, Alfonso, Alberto, Francisco, Manuel, Enrique, Eduardo şi Juan ; femeile se numeau : Helena, María, Lidia, Ana, Lena, Mirta, Laura şi Teresa. Erau biologi, astrofizicieni, astrobotanişti, chimişti, matematicieni, medici, ingineri etc. etc.

José, Matías şi Juan conduceau navele.

Duceau toate cele necesare pentru a construi o bază de observaţie pe satelitul Titan.

Şi într-o zi de august navele au ajuns.

cuprins

Visul lui Ijly şi al lui Juan	7
Saturnienii	16
Bacardi cosmic	17
Ziaristul	19
Discul zburător	23
Omul care îi adora pe saturnieni (Fabulă chinezească)	31
Robotul	32
Un mort neobişnuit .	33
Moartea omului de ştiinţă .	40
Dragostea lui Yarnoo .	44
Nebunul zdrenţăros .	55
Îngerul copilului . .	69
Cele o mie de nopţi .	76
Întîlnire	78
Omul de ştiinţă diabolic	81
Wolfgang Amadeo Mozart	84
Saturnienii de pe lună .	86
Călătorul . . .	100
Cartea lui Juan .	109
Pămîntenii . .	124

Redactor : VICTOR ZEDNIC
Tehnoredactor : MARIANA PUȘCAȘU

Apărut 1969. Comanda nr. 8959. Hîrtie tipar inalt B de 63 g/m² 700×1000 Coli de tipar 4. C. Z. pentru bibliotecile mici 8R—86.

Tiparul executat sub comanda nr. 2734
la Intreprinderea poligrafică „13 Decembrie 1918",
str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97, București
Republica Socialistă România

COLECȚIA BUCUREȘTI CONTEMPORAN

2013

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

CLUB

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Literatura științifico-fantastică cubaneză se află în plină dezvoltare, depășind cu mult realizările din celelalte țări ale Americii Latine. Printre cei care publică cărți de acest gen se află scriitori de o valoare unanim recunoscută, ca poetul Oscar Hustado, dar și o pleiadă de tineri talentați, printre care și Miguel Collazo autorul cărții de față. Născut la Havana, în 28 octombrie 1936, Miguel Collazo a urmat cursurile Școlii de bele arte San Alejandro. A participat la diverse expoziții colective, iar în 1956, expune pentru prima dată singur la Galeria Lex. După ce încearcă fără succes diverse ocupații, participarea la seminarul de dramaturgie al Teatrului național avea să determine o cotitură în viața sa. El scrie o serie de piese de teatru, dintre care «Căsătoria» este menționată la Concursul național din 1963. După doi ani începe să scrie «Cartea fantastică a lui Oaj» al cărei succes îl impune în rîndul scriitorilor acestui gen.